

**ZARZĄDZENIE NR 218/VI/12
BURMISTRZA NAMYSŁOWA**

z dnia 16 stycznia 2012 r.

**w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
dla budynku dworca kolejowo-autobusowego w Namysłowie**

Na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku dworca kolejowo-autobusowego w Namysłowie przy ul. Dworcowej 1, zwaną dalej **Instrukcją**, stanowiącą załącznik do zarządzenia. Instrukcja określa:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej,
- 2) wyposażenie obiektu w urządzenia przeciwpożarowe i podręczny sprzęt gaśniczy,
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- 4) sposoby i zasady zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- 5) organizację i warunki ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania,
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią Instrukcji,
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami obiektu,
- 8) potencjalne źródła zagrożenia pożarem, w tym:
  - a) przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów,
  - b) zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru,
- 9) graficzne plany zabezpieczenia przeciwpożarowego.
- 10) osoby opracowujące Instrukcję.

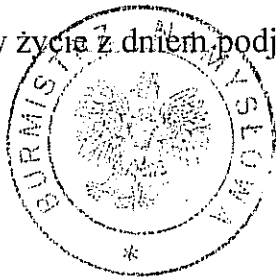
§ 2. 1. Zarządzenie podaje się do wiadomości podmiotom wynajmującym pomieszczenia w budynku dworca kolejowo-autobusowego w Namysłowie, co wymienieni potwierdzają na piśmie.

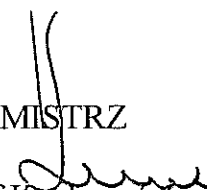
2. Zapoznanie z Instrukcją musi nastąpić w terminie do 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się Naczelnikowi Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Nieruchomościami.

§ 4. Funkcję koordynacyjną działań związanych z wdrożeniem i przestrzeganiem Instrukcji powierzam Pani Annie Wojciechowskiej-Gnacy.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ

Krzysztof Kuchczyński

Otrzymują:

- 1) Wydział Organizacyjny – 3 egz.
- 2) Wydział Rolnictwa i Gospodarki Nieruchomościami – 2 egz.

INSTRUKCJA BEZPIECZENSTWA POŻAROWEGO

obowiązująca na terenie
obiektu: DWORZEC KOLEJOWY
46 – 100 Namysłów, ul. Dworcowa 1

Zatwierdził:			
Opracował:	TEOFIL JAROSZ	10.03.2011	 BRUNO BHP & PPOŻ. Teofil Jarosz ul. Dworcowa 4, 46-100 Namysłów tel. / fax: ~~752-134-79-51~~ / ~~752-134-79-51~~ NIP: 752-134-79-51
Następna aktualizacja:	data:	marzec 2013r	

1. CEL I ZADANIA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

1

Celem niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego jest ustalenie organizacji ochrony przeciwpożarowej na terenie wielofunkcyjnego obiektu Dworca Kolejowego w Namysłowie przy ul. Dworcowej 1. Zakres niniejszej dokumentacji uwzględnia obowiązki wszystkich użytkowników w/w obiektu, odnoszących się do warunków ochrony przeciwpożarowej.

2

INSTRUKCJA obejmuje swoim zakresem całokształt ochrony przeciwpożarowej stanowiąc przepisy dla wszystkich użytkowników obiektu Dworca Kolejowego, będącego własnością Gminy Namysłów, ul. Dubois 3 w Namysłowie. Ponadto zakres niniejszego opracowania odnosi się również do wszystkich pracowników firm obcych wykonujących jakiegokolwiek prace lub klientów przebywających na terenie przedmiotowego kompleksu.

3

Postanowienia niniejszej INSTRUKCJI nie naruszają ustaleń szczególnych, normujących warunki bezpieczeństwa pożarowego, jak również innych przepisów, które zawierają dalej idące wymagania.

4

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązuje wszystkich pracowników/instytucji oraz użytkowników firm znajdujących się w przedmiotowym obiekcie, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy, zajmowane stanowisko i miejsce pracy oraz osoby przebywające na jego terenie.

5

Wprowadzona do użytku wewnętrznego Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego jest:

- zbiorem wytycznych mających na celu ograniczenie do minimum powstania pożaru lub wystąpienia innego, miejscowego zagrożenia na terenie obiektu,
- zbiorem zasad postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, zarówno dla pracowników, jak też osób przebywających na terenie obiektu,
- materiałem szkoleniowym, w przeciwpożarowym szkoleniu pracowników,

- podstawą do określania obowiązków pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

Niniejsza Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego, została opracowana w oparciu o przedłożone dokumentacje techniczno – budowlane oraz szczegółowe dane uzyskane od inwestora, a dotyczące: struktury budynku, rodzaju prowadzonej działalności w użytkowanej części, przebywających pracowników i specyfiki organizacji pracy.

6

Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego należy poddawać okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także po jakichkolwiek zmianach sposobu użytkowania obiektu itp. które mają wpływ na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Rozwiązania zawarte w niniejszym opracowaniu stanowią wyłączną własność inwestora obiektu: Gmina Namysłów; tym samym niniejsze dane mogą być wykorzystywane, powielane oraz udostępniane osobom trzecim wyłącznie na podstawie pisemnego zezwolenia właściciela firmy, z zastrzeżeniem wszelkich skutków prawnych.

Postanowienia zawarte w niniejszej Instrukcji są zgodne z przepisami szczegółowymi dot. ochrony przeciwpożarowej oraz innymi obowiązującymi przepisami wg stanu prawnego obowiązującego na okres: marzec 2011r.

Zakres tematyczny opracowanej „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego” może być rozszerzony, w zależności od zmiany specyfikacji obiektu i występujących w nim zmian warunków techniczno – budowlanych, mających wpływ na bezpieczeństwo znajdujących się w nim osób i mienia.

---

2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

2.1. Charakterystyka pożarowo - techniczna obiektu

Istniejący budynek dworca kolejowego zlokalizowany jest w centralnej, zwartej zabudowie miejskiej przy ul. Dworcowej 1 w Namysłowie; Budynek wykonany jako typowy o takim przeznaczeniu, w układzie wolnostojącym, zaliczony do obiektów użyteczności publicznej, objęty ochroną konserwatora zabytków. Koncepcja funkcjonalno – użytkowa w/w budynku przedstawia się następująco:

I) poziom parteru: obsługa pasażerów w transporcie kolejowym, hol dworcowy z przyległymi częściami, w których realizowana jest działalność handlowo – usługowa (kasy biletowe z zapleczem, pojedyncze punkty handlowe) oraz klub seniora i działalność gastronomiczna (restauracja dworcowa).

II) poziom piętra: działalność administracyjno – biurowa (lokalizacja służb Policji, Straży Miejskiej, monitoringu miasta, obsługi PKS – u itp.).

Budynek w całości podpiwniczony z nieużytkowym poddaszem strychowym. Na poziomie piwnicy znajdują się typowe pomieszczenia techniczne.

Obiekt o nieregularnej linii zabudowy, z dachem dwuspadowym o niewielkim kącie nachylenia. Komunikację pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami zapewniono dwoma obudowanymi klatkami schodowymi, zamykanymi na każdej kondygnacji drzwiami.

Teren na którym znajduje się dworzec kolejowy, zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy przeznaczony jest pod zabudowę miejską, użyteczności publicznej. Teren jest objęty ochroną konserwatora zabytków, wyznaczonym na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W/w inwestycja nie narusza zasad konserwatorskich dla obszarów objętych ochroną konserwatorską.

2.1.1. Dane techniczne: powierzchnia użytkowa, kubatura:

Całkowita powierzchnia użytkowa obiektu wynosi: ok. 1809 m².

- Powierzchnia użytkowa piwnicy wyn. ok. 400 m².
- Powierzchnia użytkowa kondygnacji parteru wyn. 569 m².
- Powierzchnia użytkowa kondygnacji piętra wyn. 400 m².

- Powierzchnia kondygnacji nieużytkowego poddasza wyn. ok. 440 m².

2.1.2. Wysokość i ilość kondygnacji:

Obiekt podpiwniczony, dwu kondygnacyjny, z nieużytkowym poddaszem. Wysokość całkowita głównej bryły budynku mierzona od poziomu terenu (przy najniższym położonym wejściu), do kalenicy dachu w najwyższym punkcie wynosi 11,3 m, w niższej części przylegającej 9,3 m. Uwzględniając powyższe, w kontekście obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych, obiekt w całości zaliczony jest do budynków niskich (N).

2.1.3. Odległość między budynkami i od obiektów bezpośrednio sąsiadujących:

Spełnione obowiązujące w tym zakresie wymagania, które regulowane są przepisami techniczno – budowlanych (pkt. 1.4 rozporządzenia). Odległości pomiędzy najbliższymi usytuowanymi budynkami są zachowane ze względu na bezpieczeństwo pożarowe odległości określonych w § 271 ust. 1 (pkt. 1.4. rozporządzenia).

2.1.4. Odległości budynków od granicy sąsiadujących działek:

Przedmiotowa działka na której usytuowano istniejący, wolnostojący budynek dworca kolejowego graniczy od strony północnej z ul. Dworcową, natomiast od strony południowej z terenami infrastruktury, trakcją kolejową. Odległości przedmiotowego budynku od granicy sąsiednich działek budowlanych są zachowane, tym samym spełnia wymagania odległości od granic sąsiednich działek, określonych przepisami (§ 12 ust. 1 cyt. Rozporządzenia pkt 1.4.)

2.1.5. Parametry pożarowe występujących substancji palnych:

W budynku dworca kolejowego nie występują materiały klasyfikowane jako niebezpieczne pożarowo. Dodatkowo wyposażenie i wystrój wewnątrz będzie typowy dla funkcji obiektu zaliczanego do użyteczności publicznej, uwzględniając, że wszystkie stałe elementy wyposażenia wewnątrz posiadają stosowne atesty potwierdzające ich niezapalność, a także na wszystkich drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji zastosowano materiały posiadające cechy trudno zapalności.

2.1.6. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.

Nie dotyczy. Dla budynku ZL (zagrożenia ludzi) nie ustala się przewidywanej gęstości obciążenia ogniowego. W pomieszczeniach i przestrzeniach z przeznaczeniem technicznych gęstość obciążenia ogniowego nie przekroczy 500 MJ/m².

2.1.7. Kategoria zagrożenia ludzi, przewidywana liczba osób w poszczególnych pomieszczeniach i na każdej kondygnacji.

Obiekt dworca kolejowego zakwalifikowano, uwzględniając docelowy sposób użytkowania do następujących kategorii zagrożenia ludzi (ZL):

- **Poziom parteru** (klub seniora, sala restauracyjna, hol dworcowy z przyległą przestrzenią handlowo – usługową) zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi – ZL III. Docelowy sposób użytkowania nie przewiduje pomieszczeń dla jednoczesnego przebywania ludzi w grupie powyżej 50 osób.
- **Poziom I - go piętra** (funkcja administracyjno – biurowa, lokalizacja służb dzielnicowych Policji, Straży Miejskiej, monitoringu miasta, obsługi PKS – u itp) zalicza się również do kategorii zagrożenia ludzi – ZL III. Podobnie jak na kondygnacji parteru nie przewidziano pomieszczeń dla jednoczesnego przebywania ludzi w grupie powyżej 50 osób.

Obiekt w całości zaliczony do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**.

2.1.8. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.

W budynku nie występują pomieszczenia zagrożone wybuchem oraz nie wyznacza się stref zagrożenia wybuchem.

2.1.9. Podział obiektu na strefy pożarowe.

Budynek dworca podzielony został na IV strefy pożarowe.

I strefa pożarowa: poziom piwnicy,

II strefa pożarowa: poziom parteru (hol dworca, sala restauracyjna, klub seniora, kasy biletowe i pomieszczenia biurowe PKP, punkty handlowe)

III strefa pożarowa: poziom piętra (przestrzenie administracyjno – biurowe Policji, Straży Miejskiej, monitoringu i obsługi PKS – u).

IV strefa pożarowa: poziom nieużytkowego poddasza (strych),

- Dodatkowo z przestrzeni budynku wydzielono i obudowano pożarowo (ściany REI 60, drzwi p.poż. EI 30) dwie klatki schodowe (zachodnia i wschodnia), stanowiące pionowe drogi ewakuacyjne.

W/w strefy pożarowe wydzielono ścianami oddzielenia pożarowego REI 60 i stropami REI 30; przepusty instalacyjne przechodzące przez w/w ściany i stropy oddzielen p. poż. zabezpieczono w wymaganej klasie odporności ogniowej. Dopuszczalna strefa pożarowa, jaka zakładana jest dla powierzchni stref pożarowych budynków o takim przeznaczeniu nie została przekroczona. Na granicy wydzielenia w/w stref pożarowych, zastosowano drzwi spełniające odporność ogniową EI 30.

Dodatkowo z przestrzeni piwnicy dokonano wydzielenia pożarowego pomieszczeń technicznych: węzła cieplnego. Wydzielenie pomieszczeń stanowią ściany i stropy oddzielenia pożarowego stosownie (REI 60), (stropy w ZL - REI 30).

Z klatki schodowej (zachodniej) zapewniono wyjście na strych poddasza. W/w wyjście zamknięto drzwiami o odporności ogniowej co najmniej EI 30.

Jedyną komunikację wewnętrzną z poziomem piwnicy zapewniono klatką zachodnią, drzwiami pożarowymi EI 30. Dojście do skrzydła wschodniego piwnicy zapewniono od zewnątrz.

2.1.10. Klasa odporności pożarowej budynku oraz odporność ogniowa i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych.

Powołując się na § 212 obowiązujących warunków techniczno – budowlanych w obiekcie wielokondygnacyjnym zaliczonym do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, przyjęto klasyfikację pożarową „C”. Uwzględniając zastosowanie wydzielenia pożarowego - odrębnych stref pożarowych dla poszczególnych kondygnacji kwalifikowanych jako ZL III, dopuszcza się przyjęcie dla całości budynku jak przedmiotowy - klasyfikacji pożarowej „D”. Złagodzenie wymagań klasyfikacji pożarowej przyjęto uwzględniając, że wysokość stropu nad pierwszą kondygnacją nadziemną (ZL III – odrębna strefa pożarowa) znajduje się na wysokości nie większej niż 9 m. Zatem część drugiej kondygnacji również

zalicza się do kategorii ZL III i w budynku niskim odpowiadać będzie klasyfikacji pożarowej „D”. Obiekt w całości powinien spełniać wymagania wynikające z „D” klasy odporności pożarowej. Wymogi dotyczące poszczególnych elementów, w zakresie odporności pożarowej opisano poniżej. Poszczególne elementy budowlane spełniać będą wymagania następującej odporności ogniowej, uwzględniając przy tym parametr nierozprzestrzeniania ognia (NRO):

Klasa odporności pożarowej budynku	IV. Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	Główna konstrukcja nośna	Konstr. dachu	Strop	Ściana zewnętrzna	Ściana wewnętrzna	Przykrycie dachu
1	2	3	4	5	6	7
„D”	R 30	-	REI 30	EI 30	-	-

a) Główna konstrukcja nośna: spełnia wymagania R 30 odporności ogniowej. Wszystkie otwarte / nie obudowane słupy, nadproża podciąg stalowe i drewniane, należy obudować płytami GKF lub zabezpieczyć atestowanymi farbami ognioochronnymi w wymaganej klasie odporności ogniowej (pozycja 2 w/w tabeli). Wszystkie zastosowane materiały i środki posiadać będą stosowne atesty.

b) Strop: spełnia wymagania REI 30 odporności ogniowej. Uwzględniając istniejące rozwiązanie techniczne stropów należy zastosować obudowę systemową płyt ognioochronnych w klasie jak podano powyżej (pozycja 4 w/w tabeli). Wszystkie zastosowane materiały i środki posiadać będą stosowne atesty.

c) Konstrukcja nośna dachu: nie stawia się wymagań odporności ogniowej dla konstrukcji dachu i jego przekrycia. Wszystkie elementy konstrukcji dachowej zostaną zabezpieczone środkiem ognioochronnym do stopnia nierozprzestrzeniania ognia – NRO.

d) Ściany wewnętrzne: Dla każdej ze stref pożarowych ZL III nie jest wymagana odporność ogniowa dla przegród wewnętrznych.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- Uwaga nr 1: Wymagana klasa odporności ogniowej elementów oddzielenia p.poż. oraz zamknięć otworów przewiduje dla: ścian – REI 60, stropów REI 30, drzwi p.poż. EI 30.
- Uwaga nr 2: Wymaganie odporności ogniowej dotyczy wszystkich otworów szklanych, przeszkleń stanowiących obudowę dróg ewakuacyjnych oraz usytuowanych na granicy stref pożarowych.
- Uwaga nr 3: Ściany wewnętrzne, stanowiące oddzielenia p.poż. odpowiadać będą odporności ogniowej REI 60. Powyższe wymaganie dotyczy również obudowy klatek schodowych. Ponadto wszystkie zastosowane elementy posiadać będą parametr NRO.
- Uwaga nr 4: przestrzenie nad sufitami podwieszonymi, na granicy stref pożarowych oraz wydzieleni pożarowych powinny być wydzielone przegrodami w wymaganej klasie odporności pożarowej.

2.1.11. Warunki ewakuacji, oznakowanie na potrzeby ewakuacji dróg i pomieszczeń, oświetlenie awaryjne oraz przeszkodowe.

Wymagania jakim powinny odpowiadać drogi, wyjścia ewakuacyjne w budynku dworca kolejowego:

Lp.	Warunek – strefa pożarowa	Wymagania minimum	Uwagi:
1.	Szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej - ZL III	1,4 m	Dopuszcza 1,2 m, przy użytkowaniu drogi poniżej 20 osób
2.	Szerokość wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń – ZL III	0,9 m	Łączna szerokość drzwi należy wyliczyć przyjmując minimum 0,6 m – 100 osób
3.	Szerokość wyjść ewakuacyjnych z budynku – ZL III	1,2 m	Równorzędne do odrębnej strefy pożarowej
3.	Długość dojsć ewakuacyjnych - ZL III	30 m – przy 1 dojściu * 60 m - przy 2 dojściach	Długości wymienione w pkt 3 i 4 można powiększyć o 50 % stosując SUO lub SUG - W/w dojścia nie mogą się krzyżować, * Nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej
5.	Długość przejść ewakuacyjnych – ZL III	40 m	Dopuszcza się powiększenie do 60 m przy zastosowaniu SUO lub SUG

SUO – samoczynne urządzenia oddymiające

SUG – samoczynne urządzenia gaśnicze

Na poziomie I – go piętra budynku dworca kolejowego (część administracyjno – biurowa - ZL III) zapewniono możliwość swobodnej komunikacji pomiędzy klatką schodową zachodnią i wschodnią, tym samym w budynku dworca kolejowego

zapewnione zostaną w/w dopuszczalne długości dojsć i przejść ewakuacyjnych. W przestrzeniach budynku o wysokości powyżej 5 m parametr długości przejść ewakuacyjnych można powiększyć o 25%. Minimalna szerokość przejścia ewakuacyjnego wynosić 0,9 m.

Możliwość komunikacji pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami zapewniają dwie obudowane klatki schodowe (zachodnia i wschodnia), wydzielone na każdym poziomie drzwiami o odporności ogniowej EI 30. Ściany wewnętrzne stanowiące obudowę klatek schodowych spełniają wymagania odporności ogniowej REI 60.

Klatka schodowa istniejąca zachodnia (0/20), wykonana w układzie schodów dwubiegowych; gł. konstrukcja nośna biegów i spoczników w/w klatki stalowa, stopnice biegu i spocznika klatki wykonane jako drewniane. Powołując się na § 249 ust. 5 warunków techn. – bud. w budynku jak przedmiotowy, przy zachowaniu wydzielenia klatki drzwiami pożarowymi EI 30 dopuszcza się wykonanie biegów i spoczników schodów z materiałów palnych. Klatka schodowa wschodnia (0/14), wykonano jako żelbetową.

Minimalne szerokości biegu schodów w/w klatek, powinny wynosić 1,2 m, natomiast szerokości spoczników w/w klatek schodowych powinny posiadać szerokość nie mniejszą niż 1,5 m Istniejący układ schodów zachodniej klatki schodowej (0/20) nie spełnia w/w wymagań (szerokość biegu schodów posiada przewężenia wynoszące od 1,0 m – 1,1 m, szerokości spoczników na w/w klatce schodowej posiadają przewężenia wynoszące 0,94 m). W związku z niespełnieniem powyższych wymogów inwestor uzyskał odstępstwo (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

Istniejący układ ścian działowych wydzielających wschodnią klatkę schodową (0/14) nie umożliwił uzyskanie wymaganych szerokości biegów i spoczników jakie stawiane są klatkom schodowym (szerokość biegu schodów posiada przewężenia wynoszące od 1,14 m (postanowienie Opolskiego

Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

• Uwaga nr 1: Drewniane stopnice i spoczniki schodów w klatce zachodniej zabezpieczone zostaną do granicy trudno zapalności, poprzez ich pomalowanie atestowalnym środkiem ognioochronnym (rozwiązanie ponad standardowe wynikające z odstępstwa postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

• Uwaga nr 2: Uwzględniając, że dokonano wydzielenia i obudowy pożarowej obu klatek schodowych, dodatkowo inwestycja przewiduje wyposażenie pionowych dróg ewakuacyjnych w samoczynne urządzenia oddymiające (rozwiązanie ponad standardowe wynikające z odstępstwa postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

Szerokość wyjść ewakuacyjnych na zewnątrz budynku lub do odrębnej strefy pożarowej spełniać powinny wymagania minimum 1,2 m. Z uwagi, że obiekt jest objęty ochroną konserwatora zabytków dopuszczono by drzwi ewakuacyjne otwierały się do wnętrza budynku. Istniejące zabytkowe drzwi ewakuacyjne, prowadzące na zewnątrz budynku z klatki schodowej zachodniej (0/20) posiadają szerokość 1,15 m - przedmiot odstępstwa (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych). Ponadto szerokość drugiego wyjścia ewakuacyjnego prowadzącego z holu dworca w kierunku

wyjścia na perony (strona południowa) posiada szerokość 1,14 m - przedmiot odstępstwa (postanowienie jak powyżej).

Skrzydła drzwi stanowiących wyjścia z pomieszczeń na poziome drogi ewakuacyjne po ich całkowitym otwarciu, zmniejszają wymagane szerokości w/w drogi tj. minimum 1,4 m. W przypadku, gdy droga ewakuacyjna nie będzie wykorzystywana przez więcej niż 20 osób, wówczas dopuszcza się jej zmniejszenie do 1,2 m. Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi zapewniona zostanie możliwość ewakuacji na zewnątrz budynku lub do odrębnej przestrzeni budynku drzwiami o szerokości co najmniej 0,9 m.

Ponadto z pomieszczenia zaplecza restauracji (nr 0/12) prowadzących do sali restauracyjnej (0/11) istnieje możliwość zastosowania na drodze ewakuacyjnej drzwi wahadłowych, pod warunkiem, że szerokość skrzydła drzwi jednoskrzydłowych wyniesie 0,9 m, a dla drzwi dwuskrzydłowych 0,6 m (każde ze skrzydeł drzwi po 0,6 m).

Z uwagi, że drzwi do piwnic na klatce schodowej (nr 0/20) zachodniej, znajdują się poniżej poziomu terenu, schody prowadzące z tego poziomu zabezpieczono przed omyłkowym zejściem, w przypadku ewakuacji (np. ruchomą barierką).

Na ścianach stanowiących obudowę dróg ewakuacyjnych, zastosowano wyłącznie materiały trudno zapalne, nietoksyczne, nie intensywnie dymiące i nie opadające pod wpływem ognia. Oznakowanie na potrzeby ewakuacji dróg i pomieszczeń wykonano zgodnie z PN-92/N-01256/02. Na wszystkich drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji wykładziny posiadają stosowne atesty na trudno zapalność. *„Stosowanie do wykończenia wnętrza materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione. Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione. Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia. (zgodnie z wymaganiami przeciwpożarowymi*

dla elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego, rozdział 5, Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.)”.

W przedmiotowym budynku awaryjne oświetlenie ewakuacyjne nie jest wymagane w pomieszczeniach oraz na drogach ewakuacyjnych zgodnie z § 181 obowiązujących warunków techniczno – budowlanych. Jednakże wszystkie drogi i wyjścia ewakuacyjne w obiekcie zostały wyposażone w oprawy oświetlenia awaryjnego – ewakuacyjnego. Zastosowana instalacja jest wynikiem uzyskanego odstępstwa (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

2.1.12. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych (wentylacyjnej, grzewczej, gazowej, elektroenergetycznej).

W budynku Dworca Kolejowego funkcjonują następujące instalacje użytkowe:

- woda zimna i ciepłej użytkowej,
- kanalizacja sanitarna,
- wentylacja mechaniczna nawiewno – wywiewna
- centralnego ogrzewania,
- hydrantowa nawodniona do celów ochrony p.poż,
- oświetlenia ogólnego i awaryjnego – ewakuacyjnego,
- oświetlenia miejscowego, siłowa,
- połączeń wyrównawczych,
- odgromowa, przeciwporażeniowa, przeciw przepięciowa,
- zasilania urządzeń komputerowych,
- elektroakustyczna,
- telefoniczna,
- monitoring ochrony CCTV (telewizji przemysłowej)
- węzeł cieplny przyłączony do istniejącej sieci miejskiej,
- centrale wentylacyjne,
- rozdzielnice elektryczne wewnętrzne,
- wolno stojąca abonencka stacja transformatorowa

- instalacja piorunochronna,

Ponadto przewody i kable elektryczne zasilające urządzenia i instalacje przeciwpożarowe powinny mieć klasę PH potwierdzoną stosownymi atestami i zapewnić ciągłość dostawy energii elektrycznej lub przesył sygnału przez 30 minut. Przepusty instalacyjne przechodzące przez stropy i ściany oddzielenia pożarowego pomieszczenia technicznego kotłowni na poziomie parteru posiadają wymagane zabezpieczenia odporności ogniowej EI 60 (ścian) i stropów REI 60. Dopuszcza się nie instalowanie przepustów, o których mowa powyżej, dla pojedynczych rur instalacji wodnych, kanalizacyjnych i ogrzewczych, wprowadzanych przez ściany i stropy do pomieszczeń higieniczno – sanitarnych (dla przepustów instalacyjnych o średnicy nie większej niż 0,04 m).

2.1.13. Dobór urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie (instalacje sygnalizacyjno - alarmowe, stałe i półstałe urządzenia gaśnicze, instalacje wodociągowe wewnętrzne przeciwpożarowe, urządzenia oddymiające):

Samoczynne Urządzenia Oddymiające.

Brak obligatoryjnego wymogu stosowania.

Pomimo, iż obowiązujące przepisy nie nakładają konieczności stosowania w/w systemów SUO, klatki schodowe wyposażono w samoczynne urządzenie oddymiające (SUO). System oddymiania zabezpiecza pionową drogę ewakuacyjną przed utrzymywaniem się toksycznych produktów rozkładu (gazów pożarowych) i wysokiej temperatury w chwili powstania pożaru. Uruchamianie systemu oddymiania odbywa się będzie z elementu wykrywczego (czujki) umieszczonej na stropie ostatniej kondygnacji oraz z przycisków rozmieszczonych na parterze i poddaszu. Sygnały alarmujące o powstałym zagrożeniu dostarczane są do centralki oddymiającej. Otwór oddymiający spełnia warunek czynnej powierzchni oddymiania, wynikające z PN (parametr minimalnej powierzchni 5 % rzutu klatki schodowej). Zastosowany system oddymiania klatek schodowych stanowi jeden z warunków (ponadnormatywnych) rekompensujących spełnienie wymagań w sposób inny niż podany w warunkach techniczno – budowlanych (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r

wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

Instalacja sygnalizacji alarmu pożaru:

Nie dotyczy – brak wymogu stosowania

Oświetlenie awaryjne – ewakuacyjne:

Brak obligatoryjnego wymogu stosowania.

Na wszystkich drogach ewakuacyjnych w budynku dworca kolejowego zastosowano instalację oświetlenia awaryjnego – ewakuacyjnego. Wszystkie drogi ewakuacyjne wyposażono w oświetlenie awaryjne - ewakuacyjne o minim. natężeniu co najmniej 1 lx na powierzchni drogi i czasie świecenia 1 godziny. Oświetlenie ewakuacyjne wyposażone w system monitorowania stanu opraw i auto testery. Oświetlenie ewakuacyjne oraz przeszkodowe wykonano zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi wymagań w tym zakresie lub zgodnie z „Wytycznymi Projektowania Oświetlenia Awaryjnego SITP WP-01:2006”, w oparciu o dokumentację projektową, zaopiniowaną przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń p.poż.. Zastosowana instalacja oświetlenia awaryjnego – ewakuacyjnego stanowi jeden z warunków (ponadnormatywnych) rekompensujących spełnienie wymagań w sposób inny niż podany w warunkach techniczno – budowlanych (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

Instalacja hydrantów wewnętrznych:

Obiekt dworca kolejowego wyposażono w instalację hydrantów wewnętrznych Ø 25 mm, z węzłem półsztywnym zwijanym na bębnie. Na każdej z kondygnacji zainstalowano po 2 szt. szafek hydrantowych z wyposażeniem wynikającym z PN. Zasięg hydrantu w poziomie („po rzeczywistej drodze”) obejmuje całkowicie chronioną powierzchnię, z uwzględnieniem długości odcinka węża hydrantu wewnętrznego (30m) i efektywnego zasięgu rzutu prądów

gaśniczych (3m) w sumie 33 m. Minimalna wydajność przy jednoczesnym poborze wody dla 2 – óch sąsiednich hydrantów mierzona na wylocie prądownicy wynosi 2,0 dm³/s (z uwzględnieniem oporów hydraulicznych). Wydajność jednego hydrantu Ø 25 mm co najmniej 1,0 dm³/s przy ciśnieniu nie mniejszym niż 0,2 MPa.

Główny p.poż. wyłącznik prądu:

W związku z przekroczoną strefą pożarową przekraczającą 1000 m³, budynek wyposażono w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, wyłączający dopływ prądu elektrycznego, za wyjątkiem urządzeń p.poż. których działanie w warunkach pożaru jest niezbędne do prowadzenia ewakuacji oraz działań ratowniczo – gaśniczych (instalacja systemu oddymiania, oświetlenie awaryjne – ewakuacyjne itp.). Wyłącznik p.poż. umieszczono przy głównym wyjściu z budynku na ulicę Dworcową. Lokalizacja w/w wyłącznika oznakowano zgodnie z PN-92/N-01256/01.

Wszystkie przewody i kable elektryczne w obwodach urządzeń alarmu pożaru, oświetlenia awaryjnego posiadają klasę PH odpowiednią do czasu wymaganego do działania tych urządzeń, zgodnie z wymaganiami PN dotyczącej metody badań palności cienkich przewodów i kabli bez ochrony specjalnej stosowanych w obwodach zabezpieczających. Zespoły kablowe wykonano tak, aby w wymaganym czasie, nie nastąpiła przerwa w dostawie energii elektrycznej lub przekazie sygnału spowodowana oddziaływaniami elementów budynku lub wyposażenia (z dopuszczeniem 30 minut dla przewodów i kabli sterujących klapami dymowymi).

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie wykonano zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania było przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania

Wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy i urządzenia ratownicze:

Zgodnie z wymaganiami w obiekcie zaliczonym do kategorii zagrożenia ludzi ZL III przewidziano gaśnice o masie środka gaśniczego 4kg każda; w/w

sprzęt rozmieszczono w miejscach łatwo dostępnych i widocznych. Ponadto w pomieszczeniach technicznych, umieszczono dodatkowo 1 szt. gaśnicy 4 kg środka gaśniczego. Do gaśnicy należy stale zapewnić dostęp o szerokości co najmniej 1 m. Oznakowanie na potrzeby informacji o rozmieszczeniu sprzętu pożarniczego zgodne z PN-92/N-01256/01.

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru:

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych dla budynków użyteczności publicznej wynosi 10 dm³/s z co najmniej z 1 hydrantów o średnicy 80 mm. Sieć hydrantowa istniejąca, hydranty zlokalizowane w odległości minimum 5 m, max. 75 m od budynku dworca kolejowego. Sieć hydrantów zewnętrznych do celów ochrony przeciwpożarowej zapewniają hydranty z sieci wodociągowej miejskiej, usytuowanych wzdłuż ulicy Dubois. Lokalizację hydrantów oznakowano zgodnie z PN.

Drogi pożarowe:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dojazd pożarowy do w/w obiektu jest wymagany. Do budynku zapewniono dojazd pożarowy projektowanym układem dróg dojazdowych od palcu przed dworcem, wzdłuż jego dłuższego boku. Szerokość drogi pożarowej wynosi co najmniej 4,0 m i umożliwia przejazd bez potrzeby cofania. Drogę pożarową należy wyraźnie oznakować – „Droga pożarowa – nie zastawiać”.

Dokonana ocena warunków bezpieczeństwa pożarowego budynków, poprzez porównanie stanu istniejącego oraz przyjętych rozwiązań projektowych z wymaganiami aktualnie obowiązujących przepisów nie wykazała nieprawidłowości. Zgodnie z § 16 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719/ podstawą do uznania użytkowanego budynku za zagrażający życiu ludzi jest nie zapewnienie przez występujące w nim warunki techniczne możliwości ewakuacji ludzi. Po dokonanej analizie przyjmuje się: W istniejącym budynku dworca kolejowego nie występują warunki determinujące występowanie zagrożenia życia ludzi. Budynek posiada wystarczającą wytrzymałość i nośność konstrukcji; po wykonaniu przebudowy i remontu nie będzie stwarzał zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi i będzie mógł być nadal bezpiecznie użytkowany.

W budynku dworca kolejowego nie są spełnione wymagania rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – dotyczące:

- *Istniejący układ schodów zachodniej klatki schodowej (0/20) nie spełnia wymagań tj. szerokość użytkowa biegu schodów posiada przewężenia wynoszące od 1,0 m – 1,1 m. – niezgodność z § 68 ust. 1 pkt. 1.4 w/w rozporządzenia)*
- *Szerokość użytkowa spoczników między kondygnacyjnych istniejącej zachodniej klatki schodowej (0/20) nie spełnia wymagań tj. występują przewężenia wynoszące 0,94 m – niezgodność z § 68 ust. 1 pkt. 1.4 w/w rozporządzenia)*
- *Szerokość użytkowa biegów wschodniej klatki schodowej (0/14) nie spełnia wymagań tj. szerokość biegu schodów posiada przewężenia wynoszące od 1,14 m – niezgodność z § 68 ust. 1 pkt. 1.4. w/w rozporządzenia).*
- *Szerokość istniejących, drzwi ewakuacyjnych prowadzących na zewnątrz budynku, z zachodniej klatki schodowej (0/20) wynosi 1,15 m – niezgodność z § 239 ust. 4 pkt. 1.4. w/w rozporządzenia)*
- *Szerokość drugiego wyjścia ewakuacyjnego prowadzącego z holu dworca na perony (strona południowa) posiada szerokość 1,14 m – niezgodność z § 239 ust. 4 pkt. 1.4. w/w rozporządzenia)*

Uwagi końcowe:

Obiekt dworca kolejowego jest całodobowo użytkowany. Na kondygnacji piętra funkcjonują całodobowe posterunki Policji, Straży Miejskiej oraz dyspozytor systemu monitoringu miejskiego, co w znaczący sposób może wpłynąć na znacznie wcześniejsze wykrycie ewentualnego zagrożenia.

Ewakuacja osób z każdej kondygnacji odbywać się może do wewnętrznych obudowanych pożarowo klatek schodowych, zabezpieczonych instalacją samoczynnego systemu oddymiania przed utrzymywaniem się na pionowych drogach ewakuacyjnych dymów i gazów pożarowych. Liczba nie stałych

użytkowników do ewentualnej ewakuacji z poszczególnych kondygnacji jest nie znaczna i nie będzie przekraczać 50 osób.

Ewakuacja z poziomu parteru (klubu seniora, restauracji, saloniku prasowego i holu dworca) odbywa się dodatkowymi wyjściami awaryjnymi, zlokalizowanymi w kierunku peronów. Sumaryczna szerokość wyjść na zewnątrz budynku wynosi 4,6 m, co stanowi również ponad normatywny wskaźnik.

Zastosowanie w całym obiekcie awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego poprawia znacznie szybkość ewakuacji i pozwoli nie dopuścić do powstania paniki przy ewakuacji.

3. WYPOSAŻENIE OBIEKTU W URZĄDZENIA PRZECIWOŻAROWE PODRĘCZNY SPRZĘT GASNICZY

W odniesieniu do wymagań przepisów o ochronie przeciwpożarowej, opracowanej dokumentacji projektowej budynku oraz stanu faktycznego w obiekcie Dworca Kolejowego w Namysłowie zastosowano następujące urządzenia i instalacje ochrony przeciwpożarowej:

3.1. Przeciwożarowa instalacja wodociągowa (hydranty wewnętrzne z węzłem półsztywny $\varnothing$ 25 mm – hydranty 25), obejmujące zasięgiem działania całą strefę pożarową (§ 19 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia MSWiA (pkt. 1.2)). Obiekt dworca kolejowego wyposażono w instalację hydrantów wewnętrznych $\varnothing$ 25 mm, z węzłem półsztywnym zwijanym na bębnie. Na każdej z kondygnacji zainstalowano po 2 szt. szafek hydrantowych z wyposażeniem wynikającym z PN. Zasięg hydrantu w poziomie („po rzeczywistej drodze”) obejmuje całkowicie chronioną powierzchnię, z uwzględnieniem długości odcinka węża hydrantu wewnętrznego (30m) i efektywnego zasięgu rzutu prądów gaśniczych (3m) w sumie 33 m. Minimalna wydajność przy jednoczesnym poborze wody dla 2 – óch sąsiednich hydrantów mierzona na wylocie prądownicy wynosi 2,0 dm³/s (z uwzględnieniem oporów hydraulicznych). Wydajność jednego hydrantu $\varnothing$ 25 mm co najmniej 1,0 dm³/s przy ciśnieniu nie mniejszym niż 0,2 MPa.

3.2. Urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu (samoczynne urządzenia oddymiające - § 245 rozporządzenia MI (pkt. 1.4) jeden z warunków (ponadnormatywnych) rekompensujących spełnienie wymagań w sposób inny niż podany w warunkach techniczno – budowlanych (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

3.3. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne - § 181 rozporządzenia MI (pkt. 1.4) jeden z warunków (ponadnormatywnych) rekompensujących spełnienie wymagań w sposób inny niż podany w warunkach techniczno – budowlanych (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

3.4. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu, - § 182 ust. 2 rozporządzenia MI (pkt. 1.4) W związku z przekroczoną strefą pożarową przekraczającą 1000 m³, budynek wyposażono w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, wyłączający dopływ prądu elektrycznego, za wyjątkiem urządzeń p.poż. których działanie w warunkach pożaru jest niezbędne do prowadzenia ewakuacji oraz działań ratowniczo – gaśniczych (instalacja systemu oddymiania, oświetlenie awaryjne – ewakuacyjne itp.). Wyłącznik p.poż. umieszczono przy głównym wyjściu z budynku na ulicę Dworcową. Lokalizacja w/w wyłącznika oznakowano zgodnie z PN-92/N-01256/01.

Ponadto w przedmiotowym budynku zastosowano atestowane drzwi pożarowych w liczbie 1 szt. wydzielających pomieszczenie techniczne. W/w drzwi odpowiadają klasie odporności pożarowej EI 30 odporności ogniowej. Drzwi p.poż. muszą być stale zamknięte i oznakowane zgodnie z PN. Trwałe zamknięcie w/w drzwi stanowi zamontowany samozamykacz / wbudowany zawias regulujący docisk.

Budynek dworca kolejowego w Namysłowie wyposażono w gaśnice proszkowe przenośne typ. ABCe wg. przyjętego normatywu. Podręczny sprzęt gaśniczy zlokalizowano w miejscach usytuowania szafek hydrantowych. Oznakowanie lokalizacji podręcznego sprzętu gaśniczego odpowiadać wymogom PN. Ilość gaśnic oraz ich rozmieszczenie w budynku, ujęte w planach sytuacyjnych, stanowiących załącznik do opracowanej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. Oznakowanie lokalizacji podręcznego sprzętu gaśniczego odpowiadać wymogom PN. Do każdej gaśnicy należy zapewnić stały dostęp minimum 1 m.

Przy rozmieszczaniu podręcznego sprzętu gaśniczego w obiekcie, należy kierować się następującymi zasadami:

⇒ sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:

- przy wejściach do budynków,
- na korytarzach,
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;

⇒ oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z polskimi normami - PN-92/N-01256/01,

⇒ w miarę możliwości sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji,

⇒ do sprzętu winien być zapewniony dostęp o szerokości minimum 1 m,

⇒ sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, słońce),

⇒ odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m,

⇒ w pobliżu urządzeń elektrycznych powinny znajdować się gaśnice przeznaczone do gaszenia takich urządzeń (z indeksem E).

Ponadto budynek wyposażono w następujące instalacje techniczno – zabezpieczające:

- instalację elektryczną: Obwody elektryczne wykonane zostaną przewodami YDYżo. Przejścia przewodów przez ściany działowe wykonane zostaną w rurkach RKLK. Ponadto w tablicach rozdzielczych stosuje się wyłączniki różnicowo-prądowe (jako dodatkowy system ochrony od porażeń prądem elektrycznym) oraz wyłączniki instalacyjne, chroniące instalację od przeciążeń i zwarc. Ochronę przed porażeniem niebezpiecznym napięciem dotykowym poprzez samoczynne wyłączenie zasilania realizowane za pomocą wyłączników instalacyjnych nad prądowych. Zastosowana instalacja elektryczna poddana została przed przystąpieniem do użytkowania badaniom instalacji elektrycznej w zakresie skuteczności zerowania i oporności izolacji przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia.

- instalację odgromową: zwody poziome niskie na dachu budynku wykonane zostanie drutem stalowym ocynkowanym o średnicy 6 mm. Instalację odgromową na dachu wykonano drutem stalowym $\varnothing$ 8 mm². W postaci zwodów, które podłączono w sposób trwały do zwodów na istniejącej części budowli. Przewody uziemiające od złączy kontrolnych jak i w ziemi wykonano z bednarki stalowej ocynkowanej 25 x 4 mm. Uziom otokowy ułożyć w wykopie na głębokości min.0.6 m. w odległości ok .1.0 m. od fundamentu budynku. Do uziomu otokowego podłączono również instalację

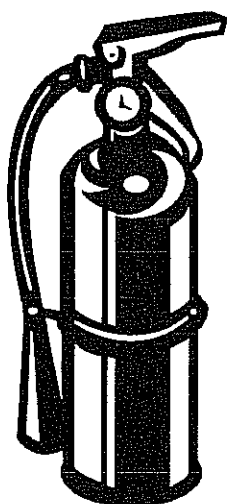

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

połączeń wyrównawczych i przewodów PEN, zbrojenie fundamentów budynku. Wszystkie połączenia z uziomem otokowym wykonać poprzez spawanie. Miejsca spawane zabezpieczyć przed korozją. Przed oddaniem do eksploatacji wykonane zostały pomiary metryki i uziemienia ochronnego przez uprawnionego elektryka.

- instalacja wentylacyjno – klimatyzacyjna: W przedmiotowym budynku zastosowano wentylację mechaniczną nawiewno – wywiewną. Wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewną. W pozostałych pomieszczeniach wykonano wentylację grawitacyjną. W toaletach i pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych wspomagana wentylatorami mechanicznymi.

Sposoby poddawania przeglądom technicznym – czynności konserwacyjnym urządzeń i instalacji p.poż. ujęto w załączniku nr 1 niniejszego opracowania.

Podręczny sprzęt gaśniczy	Zastosowanie klasa palności	Minimalna odległość pomiędzy otworem wypływu środka gaśniczego a częściami urządzenia znajdującego się pod napięciem				
		1000 V	30 kV	110 kV	220 kV	380 kV
Gaśnica przenośna wodna	A	3 m	Zastosowanie wyłącznie do urządzeń nie znajdujących się pod napięciem			
Gaśnica przenośna pianowa	A,B	5 m	Zastosowanie wyłącznie do urządzeń nie znajdujących się pod napięciem			
Agregat pianowy 50l	A,B	5-7 m	Zastosowanie wyłącznie do urządzeń nie znajdujących się pod napięciem			
Gaśnica przenośna proszkowa	B,C	1 m	3 m	3 m	4 m	5 m
	A,B,C		Zastosowanie wyłącznie do urządzeń nie znajdujących się pod napięciem			
Agregat proszkowy 50 kg	B,C	1 m	3 m	3 m	4 m	5 m
	A,B,C		Zastosowanie wyłącznie do urządzeń nie znajdujących się pod napięciem			
Gaśnica przenośna śniegowa	B	1 m	3 m	3 m	4 m	5 m

4. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA

4.1. ZASADY ALARMOWANIA

Każdy, kto zauważył lub uzyskał informację o pożarze lub innym zagrożeniu, zobowiązany jest do niezwłocznego:

- powiadomienia wszystkich osób znajdujących się w sąsiedztwie pożaru lub innego zagrożenia,

tel. 998 lub 112

- zaalarmowania Państwowej Straży Pożarnej,
- zawiadomienia służby ochrony obiektu,

Zaalarmowanie Państwowej Straży Pożarnej należy przeprowadzić:

- poprzez użycie przycisku ręcznego ostrzegacza pożaru lub,

- za pomocą telefonu komórkowego lub, najbliższego telefonu miejskiego

Sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia:

Alarmując Państwową Straż Pożarną należy po uzyskaniu połączenia wyraźnie podać:

- gdzie się pali - dokładny adres obiektu i jego nazwę,
- co się pali – np. pomieszczenie na piętrze, magazynek podręczny itp.,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.
- numer telefonu, z którego się dzwoni, swoje imię i nazwisko.

UWAGA: Po potwierdzeniu przyjęcia meldunku należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

W razie potrzeby (wypadek lub awaria) lub innego zagrożenia należy zaalarmować:

- Pogotowie Ratunkowe tel. 999 lub 112
- Policję tel. 997 lub 112
- Pogotowie Gazowe tel. 992

Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.

1. Równoległe z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu.

2. Każda osoba przystępująca do akcji gaśniczo – ratowniczej powinna:

- w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu;
- wyłączyć na polecenie kierującego działaniami ratowniczymi dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem);
- użyć odpowiedni podręczny sprzęt gaśniczy do palących się materiałów (rodzaju pożaru grupy A, B, C, D i F);
- usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenne przedmioty, ważne dokumenty, nośniki informacji itp.;

Sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia:

- wyłączyć wentylację ogólną oraz pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenie objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich;
- nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi do pomieszczeń w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia;
- nie podejmować działań powodujących ryzyko utraty zdrowia lub życia ludzi;
- nie podejmować próby gaszenia ognia:
  - jeżeli ogień może zablokować ci drogę ucieczki,
  - jeżeli ogień rozprzestrzenia się za szybko,
  - jeżeli typ i rozmiar gaśnicy jest zły (nie jest przeznaczona do gaszenia danego rodzaju ognia),
  - jeżeli ogień jest za duży,
  - jeżeli nie wiesz jak użyć gaśnicy.

Do czasu przybycia straży pożarnej akcją ratowniczą kieruje dysponent zgłoszenia telefonicznego lub osoba go zastępująca odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie.

Zabezpieczenie pogorzeliska.

Właściciel obiektu, lub osoba bezpośrednio przez niego upoważniona, odpowiedzialna jest za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku w celu zapobieżenia powstaniu pożaru wtórnego,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji lub biegłego powołanych w celu ustalenia okoliczności i przyczyn powstania i rozprzestrzeniania pożaru.

4.2. OGÓLNE PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTAPIENIA ZDARZENIA (POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZDARZENIA) I PODJĘCIU DECYZJI O EWAKUACJI.

1. Po zauważeniu lub otrzymaniu informacji o zagrożeniu – pożarze, stali użytkownicy budynku lub wynajęta zewnętrzna służba ochrony zobowiązana jest potwierdzić zaistnienie pożaru.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

W przypadku zaistnienia zagrożenia pożarowego, należy ustalenie jego rozmiaru, ewentualne drogi jego rozpowszechniania i zagrożenie dla sąsiednich pomieszczeń i przebywających w nich ludzi.

2. Niezwłocznie zawiadomić o grożącym niebezpieczeństwie osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz właściciela obiektu – .....
3. Oczekiwać od w/w właścicieli informacji o rozpoczęciu ewakuacji.
4. Zawiadomić telefonicznie o zdarzeniu Państwową Straż Pożarną KP PSP NAMYSŁÓW – JEDNOSTKĘ RATOWNICZO – GAŚNICZĄ PSP W NAMYSŁOWIE (tel. 998 lub 77- 4106 775) podając:
  - imię i nazwisko zgłaszającego ,
  - dokładny adres miejsca zdarzenia ,
  - co konkretnie się pali / jakie miejscowe zagrożenie występuje
  - występujące zagrożenie ludzi (czy są poszkodowani)
  - numer telefonu z którego dokonuje się zgłoszenia,

UWAGA: Po zakończeniu przekazywanego zgłoszenia i odłożeniu słuchawki, należy pozostać przez chwilę przy telefonie, ponieważ dyżurny Straży Pożarnej sprawdza czy z danego numeru telefonu dokonano zgłoszenia.

5. Przystąpić do akcji ewakuacyjnej osób zagrożonych, zachowując przy tym opanowanie i spokój oraz równocześnie prowadzić akcję gaśniczą (jeżeli pozwala na to wielkość pożaru) dostępnymi środkami będącymi na wyposażeniu budynku (hydranty wewnętrzne, gaśnice). Należy pamiętać, aby wyłączyć urządzenia elektryczne (przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu). W przypadku wystąpienia miejscowego zagrożenia należy zabezpieczyć miejsce jego wystąpienia.
5. W razie zaistnienia pożaru pracownicy powinni gasić go jedynie w razie bezpośredniego zagrożenia, zaś w pozostałych przypadkach – ewakuować się.
Po przybyciu na miejsce jednostek Państwowej Straży Pożarnej, należy powiadomić dowódcę przybyłych jednostek o sytuacji, informując o podjętych do tej pory działaniach, a następnie podporządkować się ich poleceniom do ukończenia akcji ratowniczo-gaśniczej.

WAŻNE!!!

Informacje pomocne dla osób prowadzących ewakuację i akcję ratowniczo - gaśniczą:

- ⇒ **najwięcej tlenu, w strefie zadymienia , znajduje się na wysokości kolan,**
- ⇒ **w sytuacji, gdy zachodzi konieczność wejścia w strefę zadymienia, ratownika należy asekurować linką,**
- ⇒ **drzwi od pomieszczeń objętych pożarem należy otwierać chowając się za ściany, a nie stojąc na wprost drzwi.**

4.3. OBOWIĄZKI OSÓB PODCZAS PRZEPROWADZANIA EWAKUACJI:

OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELA – UŻYTKOWNIKÓW:

- 1) **PODJAĆ DECYZJE O EWAKUACJI OBIEKTU.**
- 2) **Samemu lub wyznaczyć osobę, która zawiadomi Państwową Straż Pożarną KP PSP NAMYSŁÓW, PL. POWSTAŃCÓW ŚL. 3 lub JEDNOSTKĘ RATOWNICZO – GAŚNICZĄ JW.**
- 3) **Kierować działaniami ratowniczo - gaśniczymi poprzez zbieranie informacji o zdarzeniu i wydawanie poleceń podległym pracownikom prowadzącym m.in. do udrożnienia drogi pożarowej, wydaniu zakazu wchodzenia do budynku, czy też zabezpieczenia miejsca zdarzenia.**
- 4) **Jak najszybciej opuścić miejsca pracy i udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego i dalej na miejsce zbiórki,**
- 5) **W czasie opuszczania miejsca pracy powiadamiać o ewakuacji napotkane osoby,**
- 6) **Po przybyciu na miejsce zbiórki zebrać informacje od osób funkcyjnych na temat zdarzenia i zaistniałej sytuacji w tym przede wszystkim czy wszystkie osoby są na miejscu zbiórki.**
- 7) **Po przybyciu Jednostek PSP przekazać wszelkie informacje strażakowi przejmującemu dowodzenie i pozostać do jego dyspozycji.**

Do czasu przyjazdu Jednostek PSP właściciel jest kierującym działaniami.

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- 1) **Jak najszybsze opuszczenie miejsca pracy i udanie się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego i dalej na miejsce zbiórki,**
- 2) **W czasie opuszczania miejsca pracy powiadamiać o ewakuacji napotkane osoby,**

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- 3) Po przybyciu na miejsce zbiórki odszukać swoją osobę funkcyjną i przekazać informacje o przybyciu,
- 4) Przekazać osobie funkcyjnej informacje na temat zdarzenia i zaistniałej sytuacji (czy w budynku znajdują się inne osoby których brak jest na miejscu zbiórki, czy w pobliżu pożaru znajdują się materiały niebezpieczne pożarowo),
- 5) Pozostać w swojej grupie roboczej,
- 6) Poczekać na dyspozycję kierującego akcją.

OBOWIAZKI PRACOWNIKÓW WYNAJĘTEJ OCHRONY :

- 1) Zweryfikować otrzymaną (przekazaną) informację alarmu pożarowego lub innego zagrożenia.
- 2) Powiadomić właściciela o zdarzeniu.
- 3) W przypadku decyzji o ewakuacji rozpocząć alarmowanie przy użyciu dostępnej łączności bezprzewodowej, gwizdków oraz komunikatów głosowych (na każdej kondygnacji). W miarę możliwości skontaktować się z osobami funkcyjnymi.
- 4) Powiadomić Państwową Straż Pożarną.
- 5) Pomóc w przeprowadzeniu ewakuacji osób z budynku m.in. poprzez kierowanie osób do najbliższych drzwi ewakuacyjnych oraz sprawdzenie pomieszczeń, czy znajdują się w nich osoby.
- 6) Przekazywać właścicielowi na bieżąco informacje na temat zdarzenia i jego rozwoju.
- 7) Wykonywać polecenia kierującego akcją w tym m.in. wyłączyć napięcie poprzez zadziałanie przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- 8) Jak najszybsze opuszczenie miejsca pracy i udanie się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego i dalej na miejsca zbiórki,
- 9) Poczekać na dyspozycję kierującego akcją.

4.4. Zasady alarmowania w przypadku powstania pożaru.

Do ogłoszenia alarmu o wystąpieniu zagrożenia pożarem lub innym zdarzeniem w budynku należy wykorzystać następujące sposoby:

- powiadomienie telefonicznie,
- powiadomienie nagłośnieniem stacjonarnym, głosem, krótkofalówką,
- powiadomienie przez gońców,

Przy ogłaszaniu alarmu o wystąpieniu niebezpieczeństwa w obiekcie należy kierować się szczególną rozwagą. Konieczne jest ustalenie faktycznego stopnia

zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, aby zbyt pochopne ogłoszenie alarmu nie doprowadziło do powstania paniki.

Decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji podejmują osoby w następującej kolejności:

1. Właściciel - kierownictwo obiektu
2. Osoba przez niego upoważniona,
3. Dowódca akcji ratowniczo – gaśniczej,

Każdy pracownik, użytkownik oraz osoba przebywająca na terenie obiektu, z chwilą zauważenia pożaru jest zobowiązana:

- 1) krzykiem "PALI SIĘ" poinformować osoby znajdujące się w strefie zagrożenia o zaistniałym niebezpieczeństwie,
- 2) zaalarmować właściciela - .....
- 3) zaalarmować Państwową Straż Pożarną przy pomocy telefonu – numer alarmowy **998, 112** lub tel. stacjonarny **77- 4106 775**,
- 4) zaalarmować Policję - numer **997**.

Przy alarmowaniu telefonicznym Państwowej Straży Pożarnej należy:

- a) swoje imię i nazwisko,
- b) dokładne miejsce pożaru (adres),
- c) co się pali? czy jest zagrożone życie ludzkie?
- d) numer telefonu z którego się dzwoni.

W razie potrzeby zaalarmować również inne służby:

- ⇒ Pogotowie Ratunkowe,
- ⇒ Pogotowie Energetyczne,
- ⇒ Pogotowie Wodno - Kanalizacyjne,
- ⇒ Pogotowie Gazowe.

Wykaz telefonów podano w dalszej części opracowania.

Za poinformowanie wszystkich osób przebywających w obiekcie, o zaistniałym zdarzeniu, odpowiedzialny jest właściciel, osoba go zastępująca lub przez niego wyznaczona. Informacja ta jest przekazywana ustnie przy pomocy gońców, telefonicznie, przy wykorzystaniu urządzeń akustycznych np. krótkofalówki, radiowęzła, po upewnieniu się o realności występującego zagrożenia.

4.5. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZAGROŻENIA TERRORYSTYCZNEGO.

Procedury postępowania w przypadku zagrożenia zamachem bombowym.

Obowiązki personelu zarządcy oraz klientów :

Personel zarządcy oraz klientów z reguły jako pierwszy zauważa lub zostaje poinformowany o zagrożeniu zamachem bombowym. Przyjmowanie informacji o tym zagrożeniu musi być realizowane przy zachowaniu następujących zasad:

- przy przyjmowaniu informacji poprzez telefon;
- w czasie rozmowy należy zachować maksymalny spokój i opanowanie oraz dążyć do uzyskania możliwie jak najwięcej szczegółów dotyczących zagrożenia; każdy zapamiętany szczegół z rozmowy lub przedłużenie jej czasu mogą mieć istotny wpływ na późniejsze postępowanie dochodzeniowe,
- nie lekceważ żadnej informacji o zagrożeniu terrorystycznym,
- poproś aby rozmówca powtórzył wiadomość, staraj się zauważyć zmiany w sposobie wymowy lub akcentowania słów,
- zwracaj uwagę na odgłosy słyszalne w tle rozmowy,
- włącz o ile to możliwe opcję zapisu rozmowy,
- **NIE ODKŁADAJ SŁUCHAWKI PO ZAKOŃCZENIU ROZMOWY .**
- Przy przyjmowaniu informacji droga pośrednią;
- zwracaj uwagę na ewentualne podrzucane ulotki, kartki papieru lub wykonane napisy farbą, kredą, mazakiem (na ścianie lub szybie), które zawierają informację o zagrożeniu,
- obserwuj osoby, które zachowują się w sposób dziwny, nietypowy lub posiadają przedmioty kojarzące się z ładunkiem wybuchowym, szczególnie jeśli te przedmioty ukrywają pod ubraniem,
- zwracaj uwagę na pojazdy zaparkowane w parkingach podziemnych, pozostawione przez dłuższy okres czasu, lub posiadają wzbudzające podejrzenie przedmioty, paczki itp.,
- reaguj na znalezione lub zauważone przedmioty o dziwnych kształtach, częściowo ukryte, których uprzednio nie było w tym miejscu,
- Przy przyjmowaniu informacji od osoby postronnej, świadka lub od potencjalnego sprawcy zagrożenia,
- dążyć (w miarę możliwości do zatrzymania i ustalenia tożsamości informatora,
- podjąć próbę przekonania informatora o przekazaniu tych informacji Policji,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- starać się zapamiętać cechy charakterystyczne wyglądu informatora (wiek, wzrost, kolor oczu, włosy, ubranie, cechy szczególne),
- zapamiętać sposób oddalenia się informatora (środek lokomocji, ewentualnie marka, kolor, numer rejestracyjny)

Przy znalezieniu podejrzanego przedmiotu (paczki), należy zachować szczególną ostrożność a w szczególności;

- nie potrząsaj i nie opróżniaj zawartości wszelkich podejrzanych przedmiotów,
- nie przenoś przedmiotów, nie przekazuj innym osobom, nie dawaj innym do sprawdzenia,
- pozostaw przedmiot na stabilnej powierzchni,
- nie wdychaj, nie dotykaj, nie kosztuj, nie przypatruj się z bliska,
- ostrzeż inne osoby, które przebywają w pomieszczeniu o podejrzanym przedmiocie,
- zabezpiecz miejsce i teren przyległy,
- nie dopuszczaj do przedmiotu osób postronnych.

Po przyjęciu informacji o zagrożeniu bombowym, natychmiast zgłoś ten fakt do obsługi obiektu , podając wszystkie szczegóły, o których mowa powyżej.

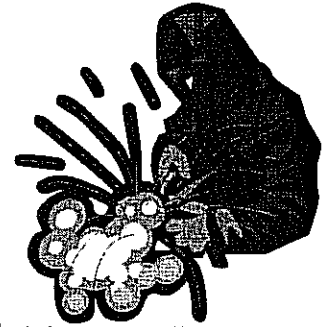
Od momentu rozpoczęcia akcji ratowniczej – wykonuj polecenie zarządzającego obiektem a po przybyciu jednostek PSP i Policji podporządkuj się ich dyspozycjom.

Zasady zachowania się osób w przypadku zagrożenia bombowego:

- podczas działań związanych z neutralizacją ładunków wybuchowych zastosuj się do poleceń Policji,
- ciekawość może być niebezpieczna – jak najszybciej oddal się z miejsca zagrożonego wybuchem,
- po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji w obiekcie niezwłocznie udaj się do wyjścia zgodnie ze wskazaniem osób kierujących ewakuacją,
- opuszczając obiekt zabierz ze sobą rzeczy osobiste (torebki, siatki, teczki itp.),
- w przypadku włączenia parkingu w strefę zagrożenia nie „ratuj” na siłę swojego samochodu – życie jest ważniejsze,
- swoim postępowaniem nie utrudniaj pracy służbom powołanym do neutralizacji zagrożenia,
- bezwzględnie wykonuj polecenia Policji,
- jeżeli widzisz „bombę”, to znaczy ona też „widzi” ciebie, a to oznacza, że jesteś w polu rażenia.

5. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo – budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem (§ 2 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia MSWiA pkt. 1.4.).

Rozdział ten powinien być określać:

- 1) osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz za zabezpieczenie miejsca pracy po zakończeniu robót,
- 2) zasady oceny zagrożenia pożarowego w miejscu, w którym wykonywane będą prace niebezpieczne pod względem pożarowym,
- 3) zasady przygotowania oraz zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- 4) tryb nadzoru sposobu zabezpieczenia prac oraz kontroli miejsca ich prowadzenia po ich zakończeniu

Tak więc pod definicją prac niebezpiecznych pożarowo, rozumie się prace takie jak m.in. spawanie (elektryczne i gazowe), cięcie palnikami, szlifierkami kątowymi, podgrzewanie za pomocą ognia otwartego, prace z otwartym ogniem nie ujęte w procesie użytkowania i wykonywane na terenie firmy nie przeznaczonych do tego typu prac oraz wszelki prace w strefach zagrożonych wybuchem. Każdorazowe przeprowadzanie prac niebezpiecznych pożarowo wymaga dokonania komisyjnej oceny zagrożenia pożarowego powodowanego przez te prace, oraz określenia niezbędnych wymagań przeciwpożarowych, mających na celu nie dopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel - zarządca lub użytkownik obiektu należy:

1. ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
2. ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
3. wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
4. zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
5. zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

A zatem przed pracą należy:

- 1) sprawdzić, czy sprzęt i narzędzia spawalnicze lub inne narzędzia niezbędne do wykonania tych prac, są sprawne technicznie, należy je zabezpieczyć przed możliwością zainicjowania pożaru oraz tak ustawić w miejscu pracy, aby istniała możliwość szybkiego wyłączenia dopływu prądu lub gazów,
- 2) przygotować i ustawić w pobliżu miejsca pracy sprawny technicznie i odpowiednio dobrany podręczny sprzęt gaśniczy,
- 3) zależnie od sytuacji, w miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych:
  - a) zabezpieczyć sąsiednie pomieszczenia przed przeniknięciem płomieni iskier i cząstek metalu, uszczelniając wszelkie otwory w kanałach, tunelach, przewodach wentylacyjnych itp. niepalnym materiałem, jak np. zwilżonymi matami azbestowymi, gliną, gipsem itp.,
  - b) usunąć na bezpieczną odległość, poza promień zasięgu iskier, wszelkie materiały palne, w tym również z pomieszczeń sąsiednich, jeśli w ich ścianach, podłogach i stropach przyległych do miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo, występują otwory i szczeliny nie zabezpieczone w sposób określony w pkt. a),
  - c) przykryć szczelnie wszelkie materiały palne osłonami z materiałów niepalnych i nie przewodzących ciepła, jeżeli niemożliwe jest zastosowanie zabezpieczeń określonych w pkt. b),
  - d) zabezpieczyć palne elementy budynku przed możliwością zapalenia, stosując w tym celu np. osłony z materiałów niepalnych i nie przewodzących ciepła, zraszanie wodą itp.,

- e) zdjąć palną izolację z przewodów, konstrukcji itp., na taką odległość od miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo, aby nie zaistniała możliwość jej zapalenia,
  - f) zabezpieczyć palne materiały przed zapaleniem wskutek przewodnictwa cieplnego, stosując np. odsunięcie materiałów (w tym również w pomieszczeniach sąsiednich) od przewodów, konstrukcji i urządzeń metalowych poddawanych pracom pożarowo niebezpiecznym, na odległość co najmniej 5m.,
- 4) zastosować szczególne środki zabezpieczenia przy pracach pożarowo niebezpiecznych prowadzonych na zbiornikach, pojemnikach, przewodach i aparaturze technologicznej, po łatwo zapalnych gazach, cieczach i pyłach,
- 5) uzyskać zezwolenie pisemne od osoby upoważnionej na każdorazowe wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych w miejscach szczególnie zagrożonych możliwością powstania pożaru zgodnie z zamieszczonym w załącznikach wzorem :

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo, należy:

1. Stałe obserwować miejsce upadku rozprysków spawalniczych, iskier, niezwłocznie likwidować zauważone źródła ognia, zbierać do wiadra lub pojemnika z piaskiem pozostałości elektrod, tarcz do cięcia i rozżarzonych części metalu,
2. Zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych;
3. Prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
4. Natychmiast przerwać prace w przypadku zaistnienia sytuacji grożącej powstaniem pożaru lub wybuchu,
5. Mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
6. Po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległy;

7. Używać do wykonywania prac wyłącznie sprzęt sprawny, technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Po pracy należy:

- 1) dokładnie sprawdzić, czy w miejscu pracy oraz w przyległych pomieszczeniach, kanałach, tunelach itp., nie wystąpiły objawy ognia, tlenie, iskrzenie, dym,
- 2) zrosić wodą nagrzane, palne elementy budynku i miejsca, w których mogłoby powstać zarzewie ognia,
- 3) w kolejnych odstępach czasu, a w razie szczególnego zagrożenia, również w nocy, ponowić kontrolę miejsca i rejonu prowadzonych prac niebezpiecznych pożarowo; wyniki kontroli odnotować w książce kontroli prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym, która winna znajdować się u właściciela lub innej osoby przez niego wyznaczonej i odpowiedzialnej za te sprawy.

Książka kontroli prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym:

- 1) Książka kontroli prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym, winna znajdować się u właściciela lub osoby upoważnionej, która zobowiązana jest do jej szczegółowego i systematycznego prowadzenia,
- 2) Książka powinna zawierać:
  - a) numer prac pożarowo niebezpiecznych,
  - b) nazwę budynku, pomieszczenia, w którym wykonywano spawanie lub inną pracę z ogniem otwartym,
  - c) datę i godzinę rozpoczęcia spawania lub innej pracy z ogniem otwartym,
  - d) imiona i nazwiska osób wyznaczonych do prac pożarowo niebezpiecznych,
  - e) godzinę przeprowadzenia kontroli toku prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym oraz dane osoby kontrolującej uwagi i polecenia wydane spawaczom lub osobom wykonującym pracę podczas kontroli toku prac,
  - f) datę i godzinę zakończenia prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym,
  - g) datę i godzinę przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac spawalniczych i innych prac z ogniem otwartym,
  - h) imiona i nazwiska osób przeprowadzających kontrolę,podpisy osób przeprowadzających kontrolę.

Niezbędne dokumenty sporządzane podczas wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych ujęto w załącznikach do niniejszego opracowania.

6. ZABEZPIECZENIE ROBOT MONTAŻOWO – BUDOWLANYCH WYKONYWANYCH PRZEZ FIRMY OBCE NA TERENIE OBIEKTU.

- 1) Zwierzchni nadzór nad pracami montażowo - budowlanymi oraz pożarowo - niebezpiecznymi, wykonywanymi przez pracowników firm obcych, sprawują:
  - a) Właściciel budynku .....
  - b) Podnajemcy lub inna osoba pisemnie wyznaczona przez właściciela,
2. Wykonywanie prac pożarowo - niebezpiecznych na terenie obiektu jest dozwolone wyłącznie na podstawie poleceń pisemnych właściciela.
3. Osoba sprawująca nadzór nad pracami pożarowo - niebezpiecznymi oraz budowlano - montażowymi z ramienia firmy je wykonującymi, zobowiązana jest do:
  - a) uzgadniania lokalizacji i zagospodarowania terenu prowadzonych prac – z właścicielem,
  - b) posiadania odpowiedniej dokumentacji związanej z pracami, jak:
    - ⇒ pozwolenia na wykonywanie prac,
    - ⇒ polecenia pisemnego,
    - ⇒ protokołów zabezpieczenia przeciwpożarowego prowadzonych prac,
  - c) poinstruowania pracowników wykonujących prace montażowo - budowlane i pożarowo niebezpieczne o zachowaniu szczególnych wymagań ochrony przeciwpożarowej,
  - d) zapewnienia wyposażenia stanowisk pracy w niezbędny sprzęt przeciwpożarowy,
  - e) ustalenia zasad i sposobu prowadzenia prac,
  - f) kontrolowania stanowisk po zakończeniu prac.

Pracownicy prowadzący prace montażowo - budowlane oraz prace pożarowo niebezpieczne, zobowiązani są do:

- a) prowadzenia prac zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami oraz zaleceniami ujętymi w poleceniach pisemnych na wykonywanie w/w prac,
- b) posiadania na stanowiskach pracy niezbędnych ilości podręcznego sprzętu gaśniczego,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

c) znajomości zasad postępowania na wypadek powstania pożaru i innego miejscowego zagrożenia oraz obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się na wyposażeniu stanowisk pracy,

d) ukończenia szkolenia wstępnego i stanowiskowego dla pracowników firm obcych wykonujących prace na terenie obiektu.

5. Obowiązek przeszkolenia pracowników firm obcych wykonujących prace na rzecz tego podmiotu spoczywa na:

a) *szkolenie wstępne* – właściciel lub osobie przez niego pisemnie upoważnionej,

b) *szkolenie stanowiskowe* – osobie odpowiedzialnej za obiekt, na terenie którego prowadzone będą prace.

6. Szkolenia winny zostać potwierdzone stosownymi zaświadczeniami o następującej treści:

..... (dane pracownika, stanowisko)	Namysłów, dnia .....
<u>O Ś W I A D C Z E N I E</u>	
Niniejszym oświadczam, że w dniu ..... zostałem (am) przeszkolony(a) w zakresie znajomości obowiązujących na terenie budynku Dworca Kolejowego w Namysławie przy ul. Dworcowej 1, przepisów, instrukcji i regulaminów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego i zobowiązuję się do ścisłego ich przestrzegania, świadom konsekwencji jakie grożą za ich naruszenie.	
..... (podpis pracownika)	Szkolenie wstępne: 1. .... Szkolenie stanowiskowe: 1. ....

7. Oświadczenia winny być ściśle ewidencjonowane i przechowywane w przedmiotowym obiekcie.

7. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI W KONTEKSCIE FUNKCJI OBIEKTU, Z UWZGLĘDNIENIEM WARUNKÓW TECHNICZNYCH.

Obiekt dworca kolejowego będzie docelowo całodobowo użytkowany. Na kondygnacji piętra funkcjonować będą posterunki Policji, Straży Miejskiej oraz dyspozytor systemu monitoringu miejskiego, co w znaczący sposób może wpłynąć na znacznie wcześniejsze wykrycie ewentualnego zagrożenia.

Ewakuacja osób z każdej kondygnacji odbywać się może do wewnętrznych obudowanych pożarowo klatek schodowych, zabezpieczonych instalacją samoczynnego systemu oddymiania przed utrzymywaniem się na pionowych drogach ewakuacyjnych dymów i gazów pożarowych. Liczba nie stałych użytkowników do ewentualnej ewakuacji z poszczególnych kondygnacji jest nie znaczna i nie będzie przekraczać 50 osób.

Ewakuacja z poziomu parteru (klubu seniora, restauracji, saloniku prasowego i holu dworca) odbywać się będzie dodatkowymi wyjściami awaryjnymi, zlokalizowanymi w kierunku peronów. Sumaryczna szerokość wyjść na zewnątrz budynku wynosi 4,6 m, co stanowi również ponad normatywny wskaźnik.

Zastosowanie w całym obiekcie awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego poprawi znacznie szybkość ewakuacji i pozwoli nie dopuścić do powstania paniki przy ewakuacji.

a) Zastosowane rozwiązania techniczno - ewakuacyjne w obiekcie:

Wymagania jakim powinny odpowiadać drogi, wyjścia ewakuacyjne w budynku dworca kolejowego:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Lp.	Warunek – strefa pożarowa	Wymagania minimum	Uwagi:
1.	Szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej - ZL III	1,4 m	Dopuszcza 1,2 m, przy użytkowaniu drogi poniżej 20 osób
2.	Szerokość wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń – ZL III	0,9 m	Łączna szerokość drzwi należy wyliczyć przyjmując minimum 0,6 m – 100 osób
3.	Szerokość wyjść ewakuacyjnych z budynku – ZL III	1,2 m	Równorzędne do odrębnej strefy pożarowej
3.	Długość dojsć ewakuacyjnych - ZL III	30 m – przy 1 dojściu * 60 m - przy 2 dojściach	Długości wymienione w pkt 3 i 4 można powiększyć o 50 % stosując SUO lub SUG - W/w dojścia nie mogą się krzyżować, * Nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej
5.	Długość przejść ewakuacyjnych – ZL III	40 m	Dopuszcza się powiększenie do 60 m przy zastosowaniu SUO lub SUG

SUO – samoczynne urządzenia oddymiające

SUG – samoczynne urządzenia gaśnicze

Na poziomie I – go piętra budynku dworca kolejowego (część administracyjno – biurowa - ZL III) zapewniono możliwość swobodnej komunikacji pomiędzy klatką schodową zachodnią i wschodnią, tym samym w budynku dworca kolejowego zapewnione zostaną w/w dopuszczalne długości dojsć i przejść ewakuacyjnych. W przestrzeniach budynku o wysokości powyżej 5 m parametr długości przejść ewakuacyjnych można powiększyć o 25%. Minimalna szerokość przejścia ewakuacyjnego wynosić 0,9 m.

Możliwość komunikacji pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami zapewniają dwie obudowane klatki schodowe (zachodnia i wschodnia), wydzielone na każdym poziomie drzwiami o odporności ogniowej EI 30. Ściany wewnętrzne stanowiące obudowę klatek schodowych spełniają wymagania odporności ogniowej REI 60.

Klatka schodowa istniejąca zachodnia (0/20), wykonana w układzie schodów dwubiegowych; gł. konstrukcja nośna biegów i spoczników w/w klatki stalowa, stopnice biegu i spocznika klatki wykonane jako drewniane. Powołując się na § 249 ust. 5 warunków techn. – bud. w budynku jak przedmiotowy, przy zachowaniu wydzielenia klatki drzwiami pożarowymi EI 30 dopuszcza się wykonanie biegów i spoczników schodów z materiałów palnych. Klatka schodowa wschodnia (0/14), wykonano jako żelbetową.

Minimalne szerokości biegu schodów w/w klatek, powinny wynosić 1,2 m, natomiast szerokości spoczników w/w klatek schodowych powinny posiadać szerokość nie mniejszą niż 1,5 m. Istniejący układ schodów zachodniej klatki schodowej (0/20) nie spełnia w/w wymagań (szerokość biegu schodów posiada przewężenia wynoszące od 1,0 m – 1,1 m, szerokości spoczników na w/w klatce schodowej posiadają przewężenia wynoszące 0,94 m). W związku z niespełnieniem powyższych wymogów inwestor uzyskał odstępstwo (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

Istniejący układ ścian działowych wydzielających wschodnią klatkę schodową (0/14) nie umożliwił uzyskanie wymaganych szerokości biegów i spoczników jakie stawiane są klatkom schodowym (szerokość biegu schodów posiada przewężenia wynoszące od 1,14 m (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych).

Szerokość wyjść ewakuacyjnych na zewnątrz budynku lub do odrębnej strefy pożarowej spełniać powinny wymagania minimum 1,2 m. Z uwagi, że obiekt jest objęty ochroną konserwatora zabytków dopuszczono by drzwi ewakuacyjne otwierały się do wnętrza budynku. Istniejące zabytkowe drzwi ewakuacyjne, prowadzące na zewnątrz budynku z klatki schodowej zachodniej (0/20) posiadają szerokość 1,15 m - przedmiot odstępstwa (postanowienie Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu pismo znak WZ – 5595.2.2011 z dn. 26.01.2011r wyrażające zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób inny niż wynikający z obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych). Ponadto szerokość drugiego wyjścia ewakuacyjnego prowadzącego z holu dworca w kierunku

wyjścia na perony (strona południowa) posiada szerokość 1,14 m - przedmiot odstępstwa (postanowienie jak powyżej).

Skrzydła drzwi stanowiących wyjścia z pomieszczeń na poziome drogi ewakuacyjne po ich całkowitym otwarciu, zmniejszają wymagane szerokości w/w drogi tj. minimum 1,4 m. W przypadku, gdy droga ewakuacyjna nie będzie wykorzystywana przez więcej niż 20 osób, wówczas dopuszcza się jej zmniejszenie do 1,2 m. Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi zapewniona zostanie możliwość ewakuacji na zewnątrz budynku lub do odrębnej przestrzeni budynku drzwiami o szerokości co najmniej 0,9 m.

Ponadto z pomieszczenia zaplecza restauracji (nr 0/12) prowadzących do sali restauracyjnej (0/11) istnieje możliwość zastosowania na drodze ewakuacyjnej drzwi wahadłowych, pod warunkiem, że szerokość skrzydła drzwi jednoskrzydłowych wyniesie 0,9 m, a dla drzwi dwuskrzydłowych 0,6 m (każde ze skrzydeł drzwi po 0,6 m).

Z uwagi, że drzwi do piwnic na klatce schodowej (nr 0/20) zachodniej, znajdują się poniżej poziomu terenu, schody prowadzące z tego poziomu zabezpieczono przed omyłkowym zejściem, w przypadku ewakuacji (np. ruchomą barierką).

Na ścianach stanowiących obudowę dróg ewakuacyjnych, zastosowano wyłącznie materiały trudno zapalne, nietoksyczne, nie intensywnie dymiące i nie opadające pod wpływem ognia. Oznakowanie na potrzeby ewakuacji dróg i pomieszczeń wykonano zgodnie z PN-92/N-01256/02. Na wszystkich drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji wykładziny posiadają stosowne atesty na trudno zapalność.

Wszystkie drogi komunikacji wewnętrznej oznakowane zostaną znakami ewakuacyjnymi, zgodnie z zasadami ich umieszczania wynikającymi z obowiązującej PN, zgodnie z PN-92/N-01256/02,

Układ dróg i wyjść ewakuacyjnych przedstawiono na planie sytuacyjnym stanowiącym załącznik do niniejszego opracowania.

b) Organizacja i warunki ewakuacji:

Każdy pożar stwarza potencjalne zagrożenie dla człowieka ze względu na wywiązywanie się podczas pożaru dużych ilości ciepła, możliwość bezpośredniego oddziaływania płomieni, toksyczność substancji powstających podczas procesu spalania, zadymienie, utratę statyczności obiektu, niebezpieczeństwo wybuchu itp. Dlatego też należy pamiętać, że szybkość i umiejętność prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych zdecydować może niejednokrotnie o życiu i zdrowiu ludzi znajdujących się w niebezpieczeństwie. Prowadzenie działań ewakuacyjnych ludzi, w sytuacji zagrożenia jest najistotniejszym zadaniem. Wiąże się to bezpośrednio z koniecznością przygotowania teoretycznego i praktycznego pracowników firmy, jak i osób przebywających na jego terenie.

W zależności od zagrożeń występujących w obiekcie, właściciel, zarządca bądź użytkownik powinien określić sposoby postępowania w przypadku powstania pożaru, a przede wszystkim zasady organizacji ewakuacji indywidualnej i zorganizowanej, opracowując instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru będącego wyciągiem z instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Z analizy warunków ewakuacji wynika, że obiekt będący przedmiotem niniejszego opracowania spełnia obowiązujące w tym zakresie wymagania. Również jego parterowa konstrukcja budowlana z wejściami - wyjściami ewakuacyjnymi bezpośrednio z zewnątrz obiektu upraszcza procedury ewakuacyjne w sposób zdecydowany. Jednak, mimo rozbudowanego systemu zabezpieczeń, reakcje osób przebywających w obiekcie w sytuacji zagrożenia i problemy z tym związane są trudne do przewidzenia. Istotą odpowiedniej ewakuacji jest rozpoczęcie jej w odpowiednim momencie i w sposób zorganizowany. Wymaga to przygotowania personelu do realizacji tego zadania. Ewakuację ludzi należy rozpocząć w sytuacji zaistnienia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w obiekcie, a w szczególności w przypadkach powstania pożaru i jego niebezpiecznego rozprzestrzenienia się, silnego zadymienia podczas pożaru lub zauważenia dymu

rozprzestrzeniającego się po budynku bez możliwości stwierdzenia jego źródła oraz w każdej innej sytuacji, w której istnieje realne prawdopodobieństwo gwałtownego rozprzestrzenienia się pożaru i odcięcia dróg ewakuacji. Decyzję o rozpoczęciu ewakuacji podejmuje bezpośrednio właściciel - kierownik lub wyznaczona przez niego osoba.

Zasady ewakuacji.

Podczas prowadzenia ewakuacji należy pamiętać o :

- * zorganizowaniu ewakuacji – poza teren obiektu – osób nie zaangażowanych do bezpośredniej akcji ratowniczej, a w pierwszej kolejności osoby, których życiu lub zdrowiu zagraża niebezpieczeństwo,
- * zapewnieniu osobom prowadzącym ewakuację maksymalnego bezpieczeństwa,
- * rozpoznaniu sytuacji przed podjęciem decyzji w sprawie wyboru drogi ewakuacji, zgodnie ze wskazaniami tablic informacyjnych i świateł ewakuacyjnych,
- * sprawdzeniu przed zakończeniem akcji ewakuacyjnej, czy w pomieszczeniach nie zostali ludzie,
- * bieżącej kontroli ilości osób ewakuowanych i ewakuujących oraz ich stanu zdrowia,
- * zakazie, wchodzenia, wnoszenia sprzętu i tarasowania przejść,
- * zorganizowaniu ewakuacji mienia i zorganizowaniu jego ochrony, jeżeli utrudnia ono dostęp do źródła pożaru lub ułatwia rozwój ognia,
- * określeniu miejsca składowania ewakuowanego mienia w takiej odległości od budynku, aby nie utrudniało to prowadzenia akcji przez Straż Pożarną.
- * zorganizowaniu służby porządkowej,
- * poinformowaniu dowódcy przybyłej jednostki straży pożarnej o aktualnej sytuacji, pozostaniu do jego dyspozycji i zapewnieniu i utrzymaniu porządku w rejonie obiektu.

W przypadku silnego zadymienia dróg ewakuacyjnych należy przemieszczać się jak najbliżej poziomu podłogi, gdyż w tej strefie w warunkach pożaru lotne produkty rozkładu termicznego występują w znacznie

mniejszym stężeniu i temperaturze niż w wyższych partiach pomieszczeń. Drażniące działanie na drogi oddechowe dymu, można częściowo ograniczyć poprzez zastosowanie np. zwilżonej wodą chusteczki.

Do zabezpieczenia przed oddziaływaniem wysokiej temperatury należy używać różnego rodzaju odzieży, kocy, ręczników zwilżonych wodą itp. W przypadku odcięcia możliwości ewakuacji, należy w ostateczności umieścić ewakuowanych w pomieszczeniu najdalej oddalonym od źródła ognia i temperatury. Zamknąć drzwi pomieszczenia (nie na klucz) i uszczelnić przyłgi mokrymi ręcznikami lub kocami, pozwoli to po części zabezpieczyć pomieszczenie przed przedostaniem dymu do wewnątrz. Ewakuacja musi być rozpoczęta natychmiast po zauważeniu pożaru i stwierdzeniu zagrożenia dla życia, zdrowia osób przebywających w budynku.

W zależności od rodzaju pożaru, szybkości jego rozprzestrzeniania się i stopnia zagrożenia jakie stwarza należy podjąć, przed przybyciem jednostki straży pożarnej, decyzję o przeprowadzeniu ewakuacji części lub całego budynku, która należy do właściciela lub zarządcy, a w czasie jego nieobecności do osoby przez niego wyznaczonej, po dokonaniu oceny stopnia i rozmiaru istniejącego lub potencjalnego zagrożenia.

Przeprowadzenie ewakuacji:

Przeprowadzenie ewakuacji polega na „usuwanie” ludzi z okolic miejsc zagrożonych pożarem lub rozprzestrzenianiem się dymów i gazów w czasie palenia.

Zakres ewakuacji polega na :

- * przygotowaniu osób do opuszczenia pomieszczeń, informując ich krótko o zaistniałej sytuacji, kierunku i sposobie opuszczenia pomieszczeń,
- * prowadzeniu ewakuowanych pojedynczo lub w grupach i udanie się z nimi do wyznaczonych miejsc ewakuacji,
- * wnoszeniu osób niezdolnych do samodzielnego poruszania się przy pomocy różnego rodzaju sprzętu, w tym również ratowniczego,
- * zapewnieniu ewakuowanym zorganizowanej opieki lekarskiej.

Właściciel, zarządca lub użytkownik, powinien na żądanie kierującego akcją

ratowniczo - gaśniczą udzielić pomocy, udostępnić na czas niezbędny do działania ratowniczego nieruchomości i ruchomości, środki transportu, sprzęt, ujęcia wody, inne środki gaśnicze, a także przedmioty i urządzenia przydatne w działaniu ratowniczym – powyższym zarządzeniom może być nadany rygor natychmiastowej

wykonalności. Przejęcie w użytkowanie, na czas niezbędny do działania ratowniczego nieruchomości, środków i przedmiotów wymaga pokwitowania.

8. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZENIA EWAKUACJI (PSE)

Pierwszy etap przygotowania PSE powinien obejmować opracowanie założeń, w których należy określić:

- cel przeprowadzania PSE,
- potrzeby ludzkie i sprzętowe potrzebne do dokumentowania PSE,
- zadania dla osób wyznaczonych,
- przebieg PSE z podziałem na etapy.

Określenie potrzeb ludzkich sprowadza się do wyznaczenia koordynator ćwiczeń oraz osób funkcyjnych, których zadaniem będzie pomoc w odpowiednim przeprowadzeniu i dokumentowaniu PSE, tj. ogłoszenie alarmu, obsługa środków łączności, pomiaru czasu ewakuacji oraz zliczenia osób ewakuowanych.

W drugim etapie przygotowań powinno nastąpić uzgodnienie terminu przeprowadzenia PSE z właścicielem lub zarządcą obiektu.

Ostatnim etapem przygotowania PSE jest powiadomienie Komendanta Powiatowego PSP o terminie przeprowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych, na co najmniej 7 dni przed planowanym terminem ćwiczeń.

Sprawdzenie PSE należy przeprowadzić w formie kontroli wewnętrznej, podczas której należy zweryfikować takie elementy jak:

- *w zakresie warunków ewakuacji:*
  - ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
  - długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
  - stanu technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, w szczególności mających wpływ na ewakuację,
  - możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych poprzez sygnalizację akustyczną systemu sygnalizacji pożarowej
  - oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego,
  - sprawdzenie skuteczności dotychczasowego sposobu

informowania o zagrożeniu oraz systemu powiadamiania o konieczności ewakuacji, w tym reakcji na alarm pożarowy,

– doskonalenie procedur ewakuacji, w tym zapoznanie użytkowników obiektu z kierunkami ewakuacji i zasadami zachowania się,

– koordynacja działań,

– zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków,

– zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim się znajdujące,

– weryfikacja opracowanych zasad postępowania na wypadek pożaru.

Ćwiczenia praktycznych treningów ewakuacji z obiektu na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia, związanego np. w związku ze zgłoszeniem o podłożeniu w budynku ładunku wybuchowego, właściciel powinien zaplanować uwzględniając następujące warunki: liczbę i stan sprawności osób przebywających w obiekcie, jego funkcję użytkową, konstrukcję w oparciu o warunki techniczno – budowlane, a także zastosowania w nim technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego.

W związku z określeniem zasad postępowania pracowników w czasie zagrożenia, pożaru lub innego niebezpieczeństwa (np. alarmu „bombowego”) wprowadza się następujące sposoby praktycznego wdrażania wyżej wymienionych zasad w w/w budynku:

- Szkolenia pracowników - omawianie warunków i zasad ewakuacji w czasie każdego rodzaju szkolenia, narad służbowych itp.
- Ćwiczenia „sztabowe” w zakresie zasad prowadzenia ewakuacji.

Właściciel lub wyznaczony pracownik odpowiedzialny za stan ochrony ppoż. przedmiotowego obiektu podaje poszczególnym grupom stałego personelu założenie dotyczące konkretnego zdarzenia, sytuacji z poleceniem omówienia przez nich kolejnych etapów ewakuacji i zasad postępowania.

Po całym cyklu założeń – następuje ich omówienie i podsumowanie przez wyżej wymienione osoby (właściciel).

- Ćwiczenia praktyczne w zakresie ewakuacji z udziałem pracowników wyznaczonych

Przed rozpoczęciem godzin pracy wyznaczona osoba podaje przez system

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

rozgłaszania – komunikat głosowy dotyczący zagrożenia pożarowego w obiekcie .

Wyznaczeni obserwatorzy nadzorują i weryfikują postępowanie poszczególnych osób (kierownik zakładu wulkanizacji, stacji paliw, inni pracownicy).

Po zakończeniu ćwiczeń następuje ich omówienie przez Kierownika Ćwiczeń i wdrożenie uwag do „Zasad ewakuacji”.

- Ćwiczenia praktyczne z udziałem wszystkich pracowników .

Właściciel obiektu uzgadnia raz na dwa lata założenia ćwiczeń ewakuacyjnych z Komendantem Powiatowym PSP w Namysłowie termin ich przeprowadzenia.

Uwagi: Właściciel - Zarządca obiektu zakładu wulkanizacji, stacji paliw, w związku z tym, iż w budynku (strefie pożarowej) nie będzie przebywać na stałe powyżej 50 osób nie jest zobowiązany obligatoryjnie co 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie ewakuacji.

- W czasie godzin pracy następuje ogłoszenie alarmu pożarowego i wszyscy pracownicy funkcyjni przystępują do organizacji ewakuacji pracowników. Należy podkreślić wagę działań pracowników ochrony – aby po ogłoszeniu alarmu nie doszło do powstania paniki. Następują rutynowe działania polegające na wyprowadzaniu pracowników w rejon ewakuacji, pracownicy funkcyjni i strażacy dokonują sprawdzenia obiektu i poszczególnych pomieszczeń – czy wszystkie osoby zostały ewakuowane .

Po zakończeniu ćwiczeń – Właściciel obiektu wraz Kierownikiem Ćwiczeń omawiają ich przeprowadzenie , błędy , uwagi, a wnioski kierują do praktycznego wdrożenia w „Instrukcji”. Każdorazowe zmiany w „Instrukcji” są odnotowywane w „karcie aktualizacji” .

9. ORGANIZACJA I ZASADY ZAZNAJAMIANIA SIĘ PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWOPOŻAROWYMI.

Osoby będące stałymi użytkownikami budynku Dworca Kolejowego przy ul. Dworcowej 1 w Namysłowie, podlegają szkoleniu w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Szkolenie to powinno odbywać się w trzech etapach:

- 1) szkolenie wstępne,**
- 2) szkolenie i doskonalenie podstawowe**
- 3) szkolenie i doskonalenie specjalistyczne.**

Szkolenia powinny być przeprowadzane przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje, odpowiadające wymaganiom wynikającym z art. 4 Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2009r Nr 11, poz. 56)

SZKOLENIE WSTĘPNE

Szkolenie to dotyczy nowo zatrudnionych pracowników i powinno poprzedzać ich przystąpienie do pracy, przygotowując ich do bezpiecznego wykonywania pracy oraz bezpiecznego zachowania się na terenie obiektu, stosownie do zajmowanego stanowiska.

Na szkolenie wstępne składa się:

- 1) instruktaż ogólny,
- 2) instruktaż szczegółowy (dotyczy stanowiska pracy).

Program wstępnego szkolenia powinien uwzględniać przygotowanie zawodowe pracownika, jego staż, oraz rodzaj wykonywanej pracy, z uwzględnieniem osobistych predyspozycji. Powinien zawierać on wszelkie informacje na temat bezpiecznego wykonywania pracy, występujących zagrożeń i ochrony przed nimi. Osoby zatrudnione na kilku stanowiskach powinny zostać przeszkolone odpowiednio do tych stanowisk, a każda zmiana stanowiska musi pociągać za sobą szczegółowy instruktaż, właściwy dla nowego stanowiska. Szkolenie może zostać przeprowadzone łącznie ze szkoleniem z zakresu BHP. Ukończenie szkolenia oraz jego wyniki, winny być odnotowane w aktach osobowych pracownika.

SZKOLENIE PODSTAWOWE

Szkolenie podstawowe dotyczy wszystkich pracowników. Powinno się ono odbywać w formie kursów, seminariów lub instruktażu, zgodnie z podanym niżej programem:

⇒ charakterystyka pożarowa obiektu,

- ⇒ obsługa urządzeń oraz instalacji ppoż. znajdujących się na wyposażeniu obiektu,
- ⇒ warunki i sposoby ewakuacji,
- ⇒ działania na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia,
- ⇒ przepisy, regulaminy i instrukcje obowiązujące na terenie obiektu oraz charakterystyczne dla tego obiektu zagrożenia.
- ⇒ zagrożenia pożarowe występujące na terenie obiektów,
- ⇒ sposoby eliminacji zagrożenia pożarowego.

Terminy tych szkoleń i ich czasookres, winny być dostosowane do wewnętrznych przepisów. Fakt odbycia szkolenia podstawowego winien zostać odnotowany w aktach osobowych pracownika.

SZKOLENIE SPECJALISTYCZNE

Szkolenie specjalistyczne obejmuje wszystkich pracowników zatrudnionych w firmie. Szkolenie to przeprowadzane jest wg opracowanych programów najczęściej w formie instruktażu, winno ono być zakończone sprawdzianem wiadomości i umiejętności pracownika oraz odnotowane w jego aktach personalnych. Zaleca się przeprowadzenie szkoleń specjalistycznych po zaistniałych zapłonach i pożarach, z chwilą ukazania się nowych przepisów zmieniających zasady funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej, wprowadzenia nowych grup materiałów uznanych za niebezpieczne pożarowo lub nowego sprzętu i urządzeń zabezpieczających lub w innych przypadkach zalecanych przez właściciela. Jak podkreślono na wstępie "Instrukcji" obowiązek znajomości jej treści oraz przestrzeganie zawartych w niej postanowień dotyczy nie tylko pracowników zatrudnionych w obiekcie, lecz również wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm prowadzących działalność na terenie obiektu. "Instrukcja jest więc tematem każdego szkolenia o tematyce przeciwpożarowej oraz związanej z zagrożeniem terrorystycznym. Obowiązek przeprowadzenia szkolenia dla zatrudnionego personelu spoczywa na najemcach oraz właścicielach firm prowadzących działalność a nie będących dzierżawcami.

10. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Uwzględniając strukturę organizacyjną dotyczącą sposobu zarządzania obiektem oraz politykę zarządzania bezpieczeństwem w obiekcie, w tym bezpieczeństwem pożarowym:

Właściciel / zarządzający obiektem, w ramach ochrony przeciwpożarowej są odpowiedzialni za:

- zapewnienie osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji w przypadku pożaru lub innego zagrożenia,
- nadzór nad całokształtem i koordynację realizacji zadań ochrony przeciwpożarowej w budynku,
- zatwierdzanie dokumentacji i wydawanie zarządzeń dotyczących spraw ochrony przeciwpożarowej,
- podejmowanie decyzji dotyczących sposobów realizacji zadań i zabezpieczenia finansowego potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- ustanawianie zasad porządkowych zachowania użytkowników i innych osób przebywających na terenie obiektu,
- reprezentowanie spraw ochrony przeciwpożarowej „na zewnątrz”

Ponadto zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009r Nr 11, poz. 56) osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska, budynku obiektu lub terenu są zobowiązani zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Obowiązki właściciela – zarządcy - użytkownika.

W świetle cytowanej ustawy właściciel - zarządzający obowiązany jest obowiązany w szczególności:

- Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno – budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- Wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- Zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- Przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- Zaznajomić podległych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi, instrukcjami, wytycznymi oraz monitorować i czuwać nad ich przestrzeganiem,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
- Wykonywać decyzje administracyjne wydawane przez uprawnione instytucje, w związku z przeprowadzonymi czynnościami kontrolno-rozpoznawczymi na terenie firmy.

W świetle powyższego **właściciel – zarządzający - użytkownik** powinien:

- a) Zorganizować przeszkolenie pracowników w zakresie: znajomości zagrożeń pożarowych występujących w obiekcie, znajomości zasad zapobiegania pożarom oraz postępowania w przypadku powstania pożaru, a także znajomości zasad prowadzenia bezpiecznej ewakuacji osób przebywających na terenie firmy.
- b) W stosunku do pracowników nie przestrzegających przepisów przeciwpożarowych i winnych zaniedbań w tym zakresie stosować sankcje służbowe i dyscyplinarne.

Do zadań i obowiązków w/w osoby należy:

- a) Utrzymanie budynku i pomieszczeń w należyтым stanie bezpieczeństwa pożarowego.
- b) Wyposażenie budynku i pomieszczeń w odpowiednią, normatywną ilość sprzętu gaśniczego oraz dokonywanie przeglądów i konserwacji tego sprzętu oraz urządzeń przeciwpożarowych (hydrant wewnętrzny p.poż., drzwi rozsuwane, gł. p. poż. wył. prądu itp.).
- c) Zaopatrzenie pomieszczeń, obiektu w instrukcje przeciwpożarowe i alarmowe na wypadek powstania pożaru, na wypadek podłożenia ładunku wybuchowego, umieszczenie napisów ostrzegawczych - informacyjnych oraz znaków bezpieczeństwa.
- d) Niezwłoczne uruchamianie procedur, celem dokonywania napraw uszkodzonych instalacji i urządzeń technicznych.
- e) Nadzorowanie przestrzegania przez pracowników i użytkowników obiektu, przepisów przeciwpożarowych i postanowień instrukcji przeciwpożarowej,
- f) Zawiadomienie o stwierdzonych brakach i usterkach we właściwym zabezpieczeniu przeciwpożarowym, ewentualnych współwłaścicieli, czy współ najemców.

- g) Zapewnienie ładu i porządku na drogach komunikacyjnych wewnątrz i na zewnątrz budynku, służących celom ewakuacji ludzi i mienia.
- h) Nadzorowanie czyszczenia przewodów spalinowych, eksploatowanych pomieszczeń.
- i) Nadzorowanie prowadzenia badań i konserwacji instalacji eksploatowanych w budynku (elektryczne – oświetlenia, odgromowe, wentylacyjno - kominowe),
- j) Prowadzenie akcji ewakuacyjnej wszystkich osób przebywających w obiekcie, w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia, a także na terenie firmy.
- k) Współpraca ze służbą rozpoznawania – zagrożeń Komendy Powiatowej PSP w Namysłowie lub dowództwem Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej PSP w Namysłowie.

Obowiązki pracowników - użytkowników, na stałe związanych z obiektem.

Do zadań i obowiązków w/w. osób należy w szczególności :

- a) Przestrzeganie regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych.
- b) Dbanie o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz utrzymanie należytego porządku i czystości w pomieszczeniach i na stanowisku pracy.
- c) Niezwłoczne usuwanie stwierdzonych usterek mogących spowodować powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłaszanie o tym przełożonym.
- d) Uczestniczenie w szkoleniach przeciwpożarowych.
- e) Sprawdzenie po zakończeniu pracy swojego stanowiska oraz pozostałych pomieszczeń po opuszczeniu przez wszystkich użytkowników.
- f) Przestrzeganie instrukcji przeciwpożarowych oraz znajomość zasad alarmowania straży pożarnej w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.
- g) Znajomość zasad użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń gaśniczych.
- h) Nie pozostawianie bez nadzoru urządzeń elektrycznych nie przystosowanych do ciągłej eksploatacji i wymagającej nadzoru (o tym, czy urządzenie może pracować bez nadzoru określa producent w instrukcji obsługi).
- i) Prowadzenie akcji ewakuacyjnej użytkowników oraz osób przebywających, w przypadku powstania pożaru.

Obowiązki konserwatorów – pracowników technicznych .

Do zadań i obowiązków w/wym. osoby należy:

- a) Przestrzeganie regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych.
- b) Dbanie o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz utrzymanie należytego porządku i czystości w pomieszczeniach i na stanowisku pracy.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- c) Niezwłoczne zgłaszanie właścicielom stwierdzonych usterek w urządzeniach i instalacjach elektrycznych mogących spowodować powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru .
- d) Uczestniczenie w szkoleniach przeciwpożarowych.
- e) Sprawdzenie po zakończeniu pracy swojego stanowiska oraz wyłączenie wszystkich odbiorników prądu i oświetlenia .
- f) Przestrzeganie instrukcji przeciwpożarowych oraz znajomości zasad alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru.
- g) Znajomość zasad użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń gaśniczych, a także :
  - Nie używanie podręcznego sprzętu gaśniczego do celów nie związanych z gaszeniem pożaru lub szkoleniem przeciwpożarowym.
  - Nie zastawianie dróg pożarowych i ewakuacyjnych, dostępu do urządzeń i podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń energetycznych i gazowych.
  - Branie udziału w akcjach ratowniczo – gaśniczych w przypadku powstania pożaru, oraz wykonanie wszystkich poleceń kierownika akcji .

Obowiązki osób sprzątających.

Do obowiązków osób sprzątających należy:

- a) Wykonywanie pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa pożarowego.
- b) Odbywanie i uczestniczenie w szkoleniach w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
- c) Opróżnianie koszy, pojemników przeznaczonych na składowanie odpadków papieru, makulatury - bezpośrednio po zakończeniu pracy i usuwanie tych odpadków do odpowiednich zasobników poza teren sprzątanego pomieszczenia.
- d) Dopilnowanie wygaszenia świateł oraz ewentualnego wyłączenia pozostawionych przez pracowników grzejnych urządzeń elektrycznych.
- e) Dokonywanie przeglądu pomieszczeń po zakończeniu pracy i sprawdzenie czy nie został zaprószony ogień w pomieszczeniach, czy na przewodach grzewczych nie pozostawiono materiałów palnych, czy drzwi i okna zostały dokładnie zamknięte.
- f) Znajomość instrukcji alarmowych, zachowania się na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.

Zalecenia, uwagi wobec klientów, interesantów i innych użytkowników obiektu nie związanych na stałe z budynkiem.

Odpowiedzialność za utrzymanie właściwego stanu bezpieczeństwa pożarowego ciąży na wszystkich osobach przebywających w obiekcie .

Do obowiązków klientów i innych użytkowników należy w szczególności :

- a) Przestrzeganie ogólnych zasad bezpieczeństwa pożarowego.
- b) Dbanie o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w pomieszczeniach i ciągach komunikacyjnych.
- c) Niezwłoczne usuwanie stwierdzonych usterek mogących spowodować powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłaszanie o tym kierownictwu lub personelowi obiektu.
- d) Alarmowanie straży pożarnej w przypadku powstania pożaru (tel. 998, tel. 0 77 – 4106 775)
- e) Zabranie się używania urządzeń elektrycznych, grzejnych nie stanowiących wyposażenia obiektu.
- f) Palenie tytoniu dopuszcza się tylko w miejscach wyznaczonych i oznakowanych. Niedopałki papierosów zabrania się wyrzucać do kosza na odpady.
- g) Branie udziału w akcjach ratowniczo – gaśniczych w przypadku powstania pożaru oraz wykonanie wszystkich poleceń kierownika akcji.

Zakres działania i obowiązków osoby prowadzącej sprawę ochrony przeciwpożarowej w firmie.

- a) Sprawowanie nadzoru nad ochroną przeciwpożarową wszystkich pomieszczeń w obiekcie i przyległego do nich terenu,
- b) Prowadzenie okresowych, doraźnych kontroli wszystkich pomieszczeń budynków i przyległego do nich terenu w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego i zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz opracowywanie wniosków w tym zakresie,
- c) Przedstawienie właścicielom - dyrekcji, wniosków o ukaranie pracowników winnych rażących zaniedbań w przestrzeganiu obowiązujących przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej oraz braku właściwego nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz niniejszej instrukcji przeciwpożarowej,
- d) Organizowanie i sprawowanie nadzoru nad prawidłowością rozmieszczenia i stanem technicznym przeciwpożarowych urządzeń zabezpieczających i podręcznego sprzętu gaśniczego, prawidłowym wyznaczeniem i oznakowaniem dróg ewakuacyjnych, stanem środków łączności na potrzeby alarmowania pożarowego, stanem dróg ewakuacyjnych itp.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- e) Wyposażenie budynku w instrukcje postępowania na wypadek pożaru, znaki bezpieczeństwa i wykaz telefonów alarmowych,
- f) Ustalanie warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego na okres prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo oraz sporządzanie na tę okoliczność i przechowywanie stosownej dokumentacji,
- g) Kontrolowanie pracowników służby ochrony obiektu pod względem sprawności dozoru przeciwpożarowego,
- h) Prowadzeni działalności popularyzatorskiej ochrony przeciwpożarowej,
- i) Współpraca ze służbą rozpoznawania – zagrożeń Komendy Powiatowej PSP w Namysłowie lub Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej PSP w Namysłowie.

ZAŁĄCZNIKI OPRACOWANIA

Załącznik nr 1

*SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDÓW – KONSERWACJI
URZĄDZEŃ P.POŻ. – GAŚNIC.*

Załącznik nr 2

INSTRUKCJE ALARMOWE W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

Załącznik nr 3

*INSTRUKCJE ALARMOWE W PRZYPADKU PODŁOŻENIA ŁADUNKU
WYBUCHOWEGO*

Załącznik nr 4

*DOKUMENTY ZABEZPIECZENIA PRACPOŻAROWO
NIEBEZPIECZNYCH*

Załącznik nr 1

SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDÓW – KONSERWACJI URZĄDZEŃ P.POŻ. – GAŚNIC.

Postanowienia ogólne.

Stan obiektu, spełniający wymagania ochrony przeciwpożarowej, oraz sprzęt, urządzenia pożarnicze, ratownicze i gaśnicze, zapewniające skuteczną ochronę przeciwpożarową, co potwierdzone zostaje w trakcie przekazywania obiektu do eksploatacji, powinno być utrzymywane na niezmienionym poziomie, podczas jego eksploatacji. Najogólniej realizowane jest to poprzez utrzymywanie i użytkowanie instalacji oraz urządzeń w sposób zgodny z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności poddawanie ich okresowym przeglądom i konserwacji.

Ustala się następującą procedurę organizacji systemu nadzoru nad stanem technicznym urządzeń i instalacji przeciwpożarowych oraz innych bezpośrednio związanych z systemem bezpieczeństwa:

- zarządzający obiektem – właściciel wyodrębnia z posiadanej dokumentacji technicznej urządzeń i instalacji, część dotyczącą eksploatacji,
- na podstawie dokumentacji eksploatacyjnej sporządza zbiorczy harmonogram przeglądów i konserwacji wszystkich instalacji i urządzeń,
- dla poszczególnych instalacji i urządzeń zakłada karty pracy, w których odnotowywane będą między innymi wszystkie czynności konserwacyjno-naprawcze,
- dokonuje podziału prac, przypisując ich część podległym pracownikom,
- zakresy robót wymagające nadzoru ze strony firm specjalistycznych, zarządzający realizuje systemem prac zleconych. W drodze porozumienia z firmą sprawującą nadzór specjalistyczny, niektóre czynności mogą być wykonywane przez podległych pracowników,
- przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzone w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta i obowiązującą normą, nie rzadziej jednak niż raz w roku. Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być co 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze.

- przeglądy i konserwacje instalacji:
  - instalacji oświetlenia ewakuacyjnego obiektu,
  - samoczynnych urządzeń oddymiających,
  - instalacji hydrantowej.
  - podręcznego sprzętu gaśniczego,muszą prowadzić firmy specjalistyczne, posiadające autoryzację.

Firma realizująca zlecenie serwisowe musi objąć całość instalacji bez względu na miejsce jej zabudowy zarówno na terenie zarządcy jak i ewentualnych zewnętrznych najemców.

Poniżej przedstawiono przykłady sposobu dokumentowania czynności związanych z nadzorem nad stanem technicznym instalacji przeciwpożarowych oraz innych mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe obiektu.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa.

Wykaz dokumentów, jakie winien posiadać zarządzający obiektem:

- aktualny projekt techniczny,
- protokoły badań,
- protokoły odbiorów,
- ważne świadectwa dopuszczenia (aprobaty techniczne certyfikaty zgodności).

Dokumenty, jakie winny znajdować się w pomieszczeniu hydroforni:

- plan rozmieszczenia hydrantów i zaworów hydrantowych,
- książkę pracy instalacji, do której należy wpisywać przeprowadzone kontrole instalacji, dokonywane naprawy.

Okresowe czynności kontrolne i konserwacja.

Nadzór nad instalacją wodociągową przeciwpożarową z hydrantami wewnętrznymi polega na:

- sprawdzeniu oznakowania hydrantów,
- sprawdzeniu kompletności wyposażenia szafki hydrantowej, podłączenia węża,
- sprawdzeniu ciśnienia i wydajności hydrantów z uwzględnieniem jednoczesności poboru wody.

Oznakowanie hydrantów i zaworów oraz wyposażenie szafek hydrantowych należy sprawdzić raz w miesiącu zaś badania wydajności przeprowadzić raz w roku.

Instalacja oświetlenia awaryjnego - ewakuacyjnego

1. Kontrolę oświetlenia w ramach przeglądu corocznego rozpoczynamy od zapoznania się z protokołem ostatniego przeglądu technicznego opraw, urządzeń i instalacji tworzących system oświetlenia awaryjnego obiektu – (przeglądy nie rzadziej niż raz w roku wg *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Dz.U. Nr 80 z dnia 11 maja 2006r. poz.563 roz.1, § 3 ust. 3 oraz z obowiązującą normą PN-EN 50172: 2005*).
2. W celu sprawdzenia czasu działania oświetlenia w zależności od rodzaju zastosowanego systemu oświetlenia wywołujemy zanik oświetlenia podstawowego jeśli to możliwe ze względu na rodzaj obiektu lub sprawdzamy poprawność wykonania testów prowadzonych przez systemy nadzorujące i monitorujące oświetlenie awaryjne w zakresie funkcjonalności i czasu świecenia (norma PN-EN 50172: 2005). Oprawy i moduły awaryjne wykonane w wersji podstawowej muszą być wyposażone w tzw. ręczny przycisk testu umożliwiający symulację zaniku zasilania opraw. Przy pomocy tego testera sprawdzona zostaje funkcjonalność urządzenia. Czas działania sprawdzamy poprzez wyłączenie bezpiecznika w podrozdzielni. Daje to obraz załączenia się oświetlenia na wybranych fragmentach drogi ewakuacyjnej. Zaleca się natomiast stosowanie urządzeń z mikroprocesorem samoczynnie wykonującym testy funkcjonalne i pomiaru czasu świecenia np. autotest, system nadzorujący. Czas działania oświetlenia ewakuacyjnego – min. 2 godz., a bezpieczeństwa min. 1 godzina (wg. *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15.04.2002 r. § 181 pkt. 2 i pkt. - Dz. U. Nr 75 z dnia 15 czerwca 2002 r*). Zanik zasilania opraw podstawowych na drogach ewakuacyjnych musi spowodować załączenie oświetlenia ewakuacyjnego na tych drogach. Musi istnieć możliwość testowania opraw oświetlenia awaryjnego, bez wyłączania zasilania. Oprawy muszą posiadać układ wewnętrzny do symulacji zaniku zasilania lub systemu monitoringu opraw ze wspólnej jednostki centralnej wg PN-EN 60598-2-22.

3. Następnie przystępujemy do sprawdzenia zgodności stanu obecnego oświetlenia awaryjnego (co do ilości i jakości źródeł światła, oraz odnośnie ewentualnych zmian aranżacji obiektu) z dokumentacją powykonawczą i dokonujemy oględzin losowo wybranych opraw. Należy również dokonać oceny widoczności i lokalizacji znaków ewakuacyjnych zapewniających z każdego punktu drogi ewakuacyjnej odpowiedniego i jednoznacznego kierunku ewakuacji (norma PN-EN 18-38:2005)

4. Oprawy kierunkowe powinny być umieszczone na takiej wysokości, aby nie były zasłonięte przez osoby, plansze reklamowe, czy elementy architektoniczne

Oprawy oznaczające wyjście muszą znajdować się bezpośrednio nad wyjściami, albo tuż obok nich, a oprawy kierunkowe muszą znajdować się także w miejscach w których drogi ewakuacyjne zmieniają kierunek.

Uwaga!

W każdym miejscu drogi ewakuacyjnej musi być widoczna co najmniej jedna oprawa kierunkowa.

5. Jeżeli podczas sprawdzania zgodności z dokumentacją oświetlenia awaryjnego będącego przedmiotem przeglądu stwierdzimy zmiany w ilości, jakości opraw lub dokonanych zmian aranżacji obiektu, to niezależnie od tego kiedy był wykonywany ostatni pomiar natężenia oświetlenia awaryjnego wykonujemy go ponownie po zmroku.

Wyniki pomiarów interpretujemy zgodnie z poniżej wymienioną normą.

Oświetlenie ewakuacyjne (wg PN- EN 1838-2005) Zastosowanie oświetlenia.

Oświetlenie awaryjne- musi spełniać warunki : w osi drogi ewakuacyjnej natężenie oświetlenia E musi wynosić min.1 lx

6. Znaki przy wszystkich wyjściach awaryjnych i wzdłuż dróg ewakuacyjnych powinny być tak podświetlone, aby jednoznacznie wskazywały drogę ewakuacji do bezpiecznego miejsca.

Uwaga: Jeżeli punkty pierwszej pomocy oraz urządzenia przeciwpożarowe i przyciski alarmowe nie znajdują się na drodze ewakuacyjnej ani w strefie otwartej, to powinny one być tak oświetlone, aby natężenie oświetlenia na

podłódze w ich pobliżu wynosiło minimum 5lx. (w pobliżu oznacza w obrębie 2m mierzone w poziomie.

W przypadku instalacji oświetlenia awaryjnego z centralną baterią sprawdzić czy przewody i kable wraz z zamocowaniami i osprzętem są ognioodporne (wg *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15.04.2002 r., § 187 ust. 2)*

UWAGA:

Czas symulacji nie może być dłuższy niż $\frac{1}{4}$ znamionowego czasu świecenia. Podczas tego czasu wszystkie lampy i znaki oświetlane wewnątrznie muszą być sprawdzone tak by być pewnym ich prawidłowego działania, muszą być czyste i muszą świecić. Pod koniec testu musi zostać przywrócone zasilanie podstawowe, należy sprawdzić czy każda lampa ma zasilanie podstawowe oraz każdy z komponentów systemu

Samoczynne urządzenia oddymiające

Z uwagi na złożoność zastosowanych rozwiązań technicznych, konserwację i prowadzenie prób przewidzianych w dokumentacji eksploatacyjnej poszczególnych urządzeń winna prowadzić firma specjalistyczna.

Wykaz dokumentów, jakie winien posiadać zarządzający obiektem:

- aktualny projekt wentylacji pożarowej,
- protokoły badań,
- protokoły odbiorów,
- ważne świadectwa dopuszczenia (aprobaty techniczne, certyfikaty zgodności).

Dokumenty, jakie winny znajdować się w bezpośredniej lokalizacji pom. ochrony:

- opis funkcjonowania systemu,
- rysunki, na których jest uwidocznione położenie oraz wymiary wszystkich zainstalowanych klap dymowych, rozmieszczenie przewodów instalacji oddymiającej i miejsca usytuowania wentylatorów oddymiających,
- książkę pracy instalacji i urządzeń, której należy wpisywać przeprowadzone kontrole, próby zadziałania, naprawy, dokonywane zmiany i uzupełnienia instalacji,

- dokumentacja przeprowadzonego szkolenia pracowników nadzorujących pracę systemu zabezpieczania obiektu przed zadymieniem,

Okresowe czynności kontrolne i konserwacja.

Obejmują one między innymi:

- sprawdzenie współdziałania systemu z instalacją sygnalizacji alarmu pożarowego,
- sprawdzenie działania poszczególnych urządzeń systemu, tj., rolowanych kurtyn dymowych, wentylatorów, klap przeciwpożarowych i klap dymowych,

Czynności konserwacyjne i przeglądy wentylatorów oddymiających, rolowanych kurtyn dymowych oraz klap dymowych należy wykonywać w terminach określonych przez producenta a kontrole działania nie rzadziej niż raz w roku.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Wykaz dokumentów, jakie winien posiadać zarządzający obiektem:

- projekt instalacji elektrycznej zawierający rozwiązania dotyczące sposobu wyłączania dopływu prądu,
- protokoły badań i prób działania wyłączników,

Dokumenty, jakie winny znajdować się w pomieszczeniu personelu technicznego:

- strefy wyłączeń prac poszczególnych wyłączników przeciwpożarowych,
- książkę przeglądów, prób i konserwacji przeciwpożarowych wyłączników prądu.

Okresowe czynności kontrolne i konserwacja.

Nadzór nad stanem technicznym przeciwpożarowych wyłączników prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych.

Raz w miesiącu należy dokonać przeglądu stanu naładowania baterii UPS wyłączników. Próby działania wyłączników należy przeprowadzać nie rzadziej niż jak raz w roku, potwierdzone stosownym protokołem.

Drzwi przeciwpożarowe.

Wykaz dokumentów, jakie winien posiadać zarządca techniczny:

- aktualne projekty techniczne dotyczące zastosowanych bram i drzwi przeciwpożarowych,

- protokoły odbiorów,
- ważne świadectwa dopuszczenia (aprobaty techniczne, certyfikaty zgodności).

Dokumenty, jakie winny znajdować się w pomieszczeniu technicznym:

- wykaz wraz z planem rozmieszczenia, drzwi i bram przeciwpożarowych,
- książkę kontroli urządzeń, w której należy wpisywać przeprowadzone kontrole, próby zadziałania, naprawy i konserwacje,

Okresowe czynności kontrolne i konserwacja.

Czynności kontrolne konserwacja i naprawy winny być prowadzone zgodnie ze wskazaniami producenta i dostawcy urządzeń - obejmują one między innymi:

- sprawdzenie stanu technicznego osprzętu typu samozamykacze, regulatory kolejności zamykania, dźwignie antypaniczne, elektrotrzymacze - co najmniej raz w miesiącu,
- sprawdzenie samoczynnego zamykania - co najmniej raz na kwartał,
- sprawdzenie działania rygla elektromagnetycznych drzwi ewakuacyjnych pracujących w systemie kontroli dostępu - co najmniej raz na kwartał.

Gaśnice

Dokumenty, jakie powinny znajdować się w pomieszczeniu technicznym

- rozmieszczenie gaśnic w obiekcie,
- książka kontroli gaśnic.

Okresowe czynności kontrolne i konserwacja.

a) gaśnice śniegowe:

Oględzin zewnętrznych, które polegają na stwierdzeniu, czy gaśnica i jej części składowe nie wykazują uszkodzeń mechanicznych. Uszkodzeniu może ulec zawór butli, wężyk wraz z dyszą wylotową i uchwytem. W przypadku niemożliwości usunięcia stwierdzonych usterek na miejscu gaśnicę należy wymienić. Gaśnicę należy oczyścić i sprawdzić na korpusie gaśnicy datę ważności legalizacji na ciśnienie kontrolne. W przypadku przedawnienia daty legalizacji gaśnicę należy wymienić.

Na butli gaśnicy należy odczytać następujące dane:

- rok produkcji,
- datę ważności legalizacji butli,
- pojemność butli,
- ciśnienie próbne (MPa),

- ciężar butli,
- nazwa ładunku,
- waga brutto i netto.

Dyszę wylotową oraz wąż odkręcić i sprawdzić jej drożność. Przy pomocy wagi sprawdzić ciężar gaśnicy brutto, oraz odczytać ciężar netto CO₂ wg cechy wybitej na korpusie. Dopuszczalny ubytek ładunku CO₂ wg wagi netto wynosi 10%. Odczytany wynik porównać z wartością brutto podaną na korpusie gaśnicy. W przypadku, gdy ciężar brutto gaśnicy jest mniejszy o 10% wagi netto, gaśnicę należy wymienić. Po przeprowadzeniu powyższych kontroli i stwierdzeniu przydatności gaśnicy, należy ją skompletować, zaplombować i odnotować datę przeprowadzenia kontroli. Kontrolę gaśnic śniegowych należy przeprowadzić nie rzadziej niż raz w roku

b) agregaty i gaśnice proszkowe:

Po zdjęciu gaśnicy z wieszaka należy sprawdzić, czy gaśnica nie wykazuje zewnętrznych uszkodzeń mechanicznych takich jak: wgłębienie mechaniczne zbiornika, silne skorodowanie, uszkodzenie zbijaka i głowicy, brak zawleczki i plomby, uszkodzony lub niekompletny wąż z zaworem pistoletowym lub końcówką typu górniczego.

Czynności kontrolno - konserwacyjne:

- zdjąć z wieszaka,
- odkręcić wąż z zaworem pistoletowym lub końcówką typu górniczego z nieuszkodzoną membraną,
- sprawdzić drożność wężyka i stan techniczny zaworu pistoletowego lub końcówki typu górniczego z nieuszkodzoną membraną,
- odkręcić i wyjąć głowicę wraz z nabojem i rurką wzbudzającą,
- wyjąć rurkę syfonową i sprawdzić jej drożność,
- zdemontować głowicę, rurkę wzbudzającą i nabój CO₂,
- skontrolować stan gwintu na korpusie gaśnicy i nakrętkę,
- skontrolować głowicę, czy nie jest pęknięta i nie ma luzu pomiędzy głowicą a korpusem gaśnicy,
- z rurki wzbudzającej usunąć proszek i sprawdzić jej drożność,
- zważyć nabój CO₂ jeżeli nie jest pełny wymienić na nowy z opisaniem aktualnej daty kontroli gaśnic,
- sprawdzić stan przydatności proszku znajdującego się w gaśnicy, proszek powinien być sypki, nie zbrylony w całej objętości gaśnicy,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- sprawdzić wymagana masę proszku. W przypadku stwierdzenia niezgodności w tym zakresie, należy gaśnicę wymienić,
- po wykonaniu w/w czynności gaśnice należy zmontować, zaplombować zawleczkę i zanotować datę kontroli na metce kontrolnej lub korpusie gaśnicy.

CZASOOKRESY BADAŃ I PRZEGLĄDÓW URZĄDZEŃ I INSTALACJI P.POŻ.

LP.	NAZWA URZĄDZENIA – INSTALACJI P.POŻ.	WYMAGANY OKRES BADAŃ
1.	INSTALACJA HYDRANTÓW WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH P.POŻ.	NIE RZADZIEJ NIŻ RAZ W ROKU
2.	INSTALACJA SAMOCZYNNYCH URZĄDZEŃ ODDYMIAJĄCYCH	NIE RZADZIEJ NIŻ RAZ W ROKU
3.	INSTALACJA OŚWIETLENIA AWARYJNEGO – EWAKUACYJNEGO	NIE RZADZIEJ NIŻ RAZ W ROKU
4.	PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY - GAŚNICE	NIE RZADZIEJ NIŻ RAZ W ROKU
5.	DRZWI I ZAMKNIĘCIA P.POŻ.	NIE RZADZIEJ NIŻ RAZ W ROKU
6.	GŁÓWNY P.POŻ. WYŁACZNIK PRĄDU	NIE RZADZIEJ NIŻ RAZ W ROKU

ZAŁĄCZNIK NR 2

INSTRUKCJA ALARMOWA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

I. ALARMOWANIE

1. Każdy, kto zauważy nawet najmniejszy pożar, obowiązany jest natychmiast zaalarmować:
  - właściciela obiektu
  - lub w razie takiej konieczności Straż Pożarną – tel – **998** lub tel. **077 – 4106 775**,
  - osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru zawołując osoby odpowiedzialne z kierownictwa obiektu
2. Zachować spokój i nie dopuścić do paniki.
3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:
  - a) gdzie się pali – dokładny adres, nazwę obiektu, instytucji, piętro,
  - b) co się pali – np. pali się dach itp.,
  - c) czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
  - d) numer telefonu, z którego się mówi i swoje nazwisko.

Uwaga! odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że zgłoszenie zostało przyjęte. Odłożyć słuchawkę przez telefon na ewentualne sprawdzenie.

1. W przypadku braku telefonu alarmowego z najbliższego aparatu alarmowego, który znajduje się w pomieszczeniu w biurze właściciela.
2. W przypadku potrzeby wywołać pomoc w innych służbach wg. numerów alarmowych, znajdujących się przy drzwiach wejściowych.

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje prezes zarządu, kierownik ochrony p. pożarowej, mistrz na zmianie lub najbardziej energiczny i opanowany pracownik.
3. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej winna wiedzieć, że:
  - a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzi,
  - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem,
  - c) nie wolno gasić wodą lub gaśnicami bez litery "E" instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem.
Do gaszenia instalacji i urządzeń pod napięciem stosować tylko gaśnice śniegowe i proszkowe.
  - d) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności butle z gazami sprężonymi, naczynia z płynami łatwo zapalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
  - e) nie otwierać bez wyraźnej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ tlenu sprzyja rozwojowi ognia,
  - f) szybkie i prawidłowe uruchomienie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

III. ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA

Prezes zakładu pracy odpowiedzialny jest za:

- a) zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienie posterunku pogorzeliwego w celu uniknięcia pożaru wtórnego lub nieszczęśliwego wypadku,
- b) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliwa po zakończeniu działania komisji, powołanej do stwierdzenia przyczyny pożaru.

IV. PODSTAWA PRAWNA

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej

..... dnia .....

Właściciel Firmy

ZAŁĄCZNIK NR 3

INSTRUKCJA ALARMOWA

w przypadku zgłoszenia o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego
w obiekcie użyteczności publicznej

I. ALARMOWANIE

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego, albo zauważyła w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia, mogący być ładunkiem wybuchowym, jest obowiązana o tym powiadomić:

- Właściciela – .....
- Policję - tel. .... lub 997, 112.
- Państwową Straż Pożarną tel. **tel. 0 77 – 4106 775 lub 998**

2. Zawiadamiając Policję, należy podać:

- treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić wg. wskazań załączonych instrukcji;
- miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może być ładunkiem wybuchowym;
- numer telefonu, którego prowadzona jest rozmowa i swój nazwisko;
- uzyskać od Policji potwierdzenie przyjętego połączenia i awizowania.

II. AKCJA POSZUKIWAWCZA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO PO UZYSKANIU INFORMACJI O JEGO PODŁOŻENIU

1. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje właściciel – zarządca - administrator obiektu, a w czasie jego nieobecności osoba przez niego upoważniona.
2. Kierujący akcją zarządca, aby użytkownicy pomieszczeń dokonali sprawdzenia, czy w tych pomieszczeniach znajdują się:
  - przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było i nie wnieśli ich użytkownicy pomieszczeń (a mogły być wniesione i pozostawione przez inne osoby, np. interesantów);
  - ślady przemieszczania elementów wyposażenia pomieszczeń;
  - zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń, które przedtem w pomieszczeniu były oraz emitowane z nich sygnały (np. dźwięki mechanizmów zegarowych, świecące elementy elektroniczne itp.).
3. Pomieszczenia ogólnodostępne takie, jak: korytarze, klatki schodowe, hale, windy, toalety, piwnice, strychy itp. oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu powinny być sprawdzone przez pracowników obsługi administracyjnej lub ochrony.
4. Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń, których - w ocenie użytkowników obiektu - przedtem nie było, a zachodzi podejrzenie, iż mogą to być ładunki wybuchowe, nie wolno dotykać. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić administratora obiektu i Policję.
5. W przypadku, gdy użytkownicy pomieszczeń faktycznie stwierdzą obecność przedmiotów (rzeczy, urządzeń), których wcześniej nie było lub zmiany w wyglądzie i usytuowaniu przedmiotów stałe

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

znajdujących się w tych pomieszczeniach, należy domniemywać, iż pojawienie się tych przedmiotów lub zmiany w ich wyglądzie i usytuowaniu mogły nastąpić na skutek działania sprawcy podłożenia ładunku wybuchowego. W takiej sytuacji kierujący akcją może wydać decyzję ewakuacji osób z zagrożonego obiektu przed przybyciem Policji.

6. Należy zachować spokój i opanowanie, aby nie dopuścić do przejawów paniki.

III. AKCJA ROZPOZNAWCZO NEUTRALIZACYJNA ZLOKALIZOWANYCH ŁADUNKÓW WYBUCHOWYCH

1. Po przybyciu do obiektu policjanta lub policyjnej grupy interwencyjnej administrator obiektu powinien przekazać im wszelkie informacje dotyczące zdarzenia oraz wskazać miejsca zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcych, podłożenia i punkty newralgiczne w obiekcie.
2. Policjant lub dowódca grupy policjantów przejmując kierowanie akcją, administrator obiektu winien udzielić mu wszelkiej pomocy potrzebnej podczas jej prowadzenia.
3. Na wniosek policjanta, kierującego akcją, administrator obiektu podejmuje decyzję o ewakuacji użytkowników i innych osób z obiektu - o ile wcześniej to nie nastąpiło.
4. Identyfikacja i rozpoznawaniem zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcych oraz neutralizowaniem ewentualnie podłożonych ładunków wybuchowych zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane ogniwia organizacyjne Policji, przy wykorzystywaniu specjalistycznych środków technicznych.
5. Policjant kierujący akcją, po zakończeniu działań, przekazuje protokolarnie obiekt administratorowi - protokolarnie obiekt administratorowi - wzór protokołu w załączeniu.

IV. POSTANOWIENIE KOŃCOWE

1. Osobom przyjmującym zgłoszenie o podłożeniu ładunków wybuchowych oraz administratorom obiektu nie wolno lekceważyć żadnej informacji na ten temat i każdorazowo powinni powiadomić o tym Policję, która z urzędu dokonuje sprawdzenia wiarygodności każdego zgłoszenia.
2. Właściciel - Administrator obiektu powinien na bieżąco organizować szkolenie personelu w zakresie niniejszej instrukcji oraz winien dysponować planami ewakuacji i architektonicznymi obiektu, w tym rozmieszczenia punktów newralgicznych takich, jak węzły energetyczne i wodne, które udostępnia na żądanie policjanta kierującego akcją. Policja udziela pomocy w realizacji takiego szkolenia.
3. Administrator obiektu winien podejmować wszelkie kroki, zmierzające do fizycznej i technicznej ochrony obiektu, uniemożliwiającej podkładanie w nim ładunków wybuchowych.
4. Z treścią niniejszej instrukcji należy zapoznać wszystkich pracowników administracyjnych i ochrony w poszczególnych obiektach użyteczności publicznej.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Załącznik do Instrukcji Alarmowej w przypadku zgłoszenia o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego w obiekcie

WSKAZÓWKI DO PROWADZENIA ROZMOWY ZE ZGŁASZAJĄCY O PODŁOŻENIU „BOMBY”

1. Rozmowę prowadzić spokojnie i uprzejmie. Rozmówca (osoba odbierająca informację) powinna starać się podtrzymać rozmowę, przedłużając czas jej trwania.
2. W trakcie rozmowy dążyć do uzyskania możliwie jak największej ilości informacji o zgłaszającym i posiadanej przez niego wiedzy o terenie lub obiekcie zamachu oraz o podłożonym ładunku wybuchowym.

W tym celu zadawać następujące pytania:

- gdzie podłożono bombę ?
- dlaczego bomba została podłożona ?
- jak ona wygląda ?
- kiedy nastąpi wybuch ?
- jakie warunki muszą być spełnione by nie doszło do wybuchu bomby ?

Pytania powyższe i inne uzależnione będą od konkretnej sytuacji.

3. Zgłaszającemu uświadomić możliwość spowodowania śmierci lub zranień osób postronnych w wyniku wybuchu.

TREŚĆ ZGŁOSZENIA:

WZÓR

DATA I GODZINA ZGŁOSZENIA:

PŁEĆ I WIEK ZGŁASZAJĄCEGO:

GŁOS I JĘZYK ZGŁASZAJĄCEGO:

ODGŁOSY W TLE ROZMOWY:

UWAGI DODATKOWE :

POWIADOMIĆ NATYCHMIAST:

WŁAŚCICIELA TEL. ....

POLICJĘ TEL. 997.....

ZGŁOSZENIE PRZYJĄŁ: .....

ZAŁĄCZNIK NR 4

PROTOKÓŁ Nr...../.....

ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

1. Wykonawca prac pożarowo niebezpiecznych /nr uprawnień .....
2. Strefa zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu .....
3. Rodzaj elementów budowlanych występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym .....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, strefy, urządzenia itp. w czasie wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych .....
5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń sąsiednich .....
6. Ilość i rodzaj sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia prac .....
7. Środki alarmowania straży pożarnej oraz osób przebywających w budynku .....
8. Osoby odpowiedzialne za realizację prac wziętych określonych w pkt 4. i 5.:
..... Tel. .... Podpis .....
..... Tel. .... Podpis .....
..... Tel. .... Podpis .....
9. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo
..... Tel. .... Podpis .....
10. Osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie pomieszczeń sąsiednich:
..... Tel. .... Podpis .....
..... Tel. .... Podpis .....
11. Osoby odpowiedzialne za wyłączenie instalacji spod napięcia, odcięcie gazu, dokonanie analizy strefy par cieczy, gazów i pyłów:
..... Podpis .....
..... Tel. .... Podpis .....
12. Osoba odpowiedzialna za udzielenie instruktażu w zakresie środków bezpieczeństwa
..... Tel. .... Podpis .....
13. Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli rejonu prac: po ich zakończeniu, po 2 godz. i 4 godz.
..... Tel. .... Podpis .....
..... Tel. .... Podpis .....
14. Prace pożarowo niebezpieczne przeprowadzane będą w dniach .....
..... od godz. .... do godz. ....
..... sy członków komisji:
.....
.....

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

..... Namysłów, dnia.....

(m.p.)

ZEZWOLENIE
na przeprowadzenie prac pożarowo i wybuchowo niebezpiecznych

1. Miejsce wykonywania prac.....
2. Rodzaj prac.....
3. Czas wykonania prac: dnia ....., od godz. ....do godz. ....
4. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu wykonywania prac.....
5. Sposób zabezpieczenia miejsca prac przed możliwością zainicjowania pożaru (wybuchu):
.....
6. Środki zabezpieczenia:
  - a) przeciwpożarowe :.....
  - b) bhp: .....
  - c) inne:.....
7. Sposób wykonania prac.....
8. Odpowiedzialni za:
  - a) przygotowanie miejsca prac, środków zabezpieczających, zabezpieczenie toku prac:
..... Wykonano.....
(imię i nazwisko) (podpis)
  - b) wyłączenie spod napięcia:
..... Wykonano.....
(imię i nazwisko) (podpis)
  - c) dokonanie analizy stężeń par cieczy i gazów (pyłów):
W miejscu prac nie występują stężenia niebezpieczne.
..... Wykonano.....
(imię i nazwisko) (podpis)
  - d) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż:
Przyjąłem do wykonania
.....
(imię i nazwisko) (podpis)

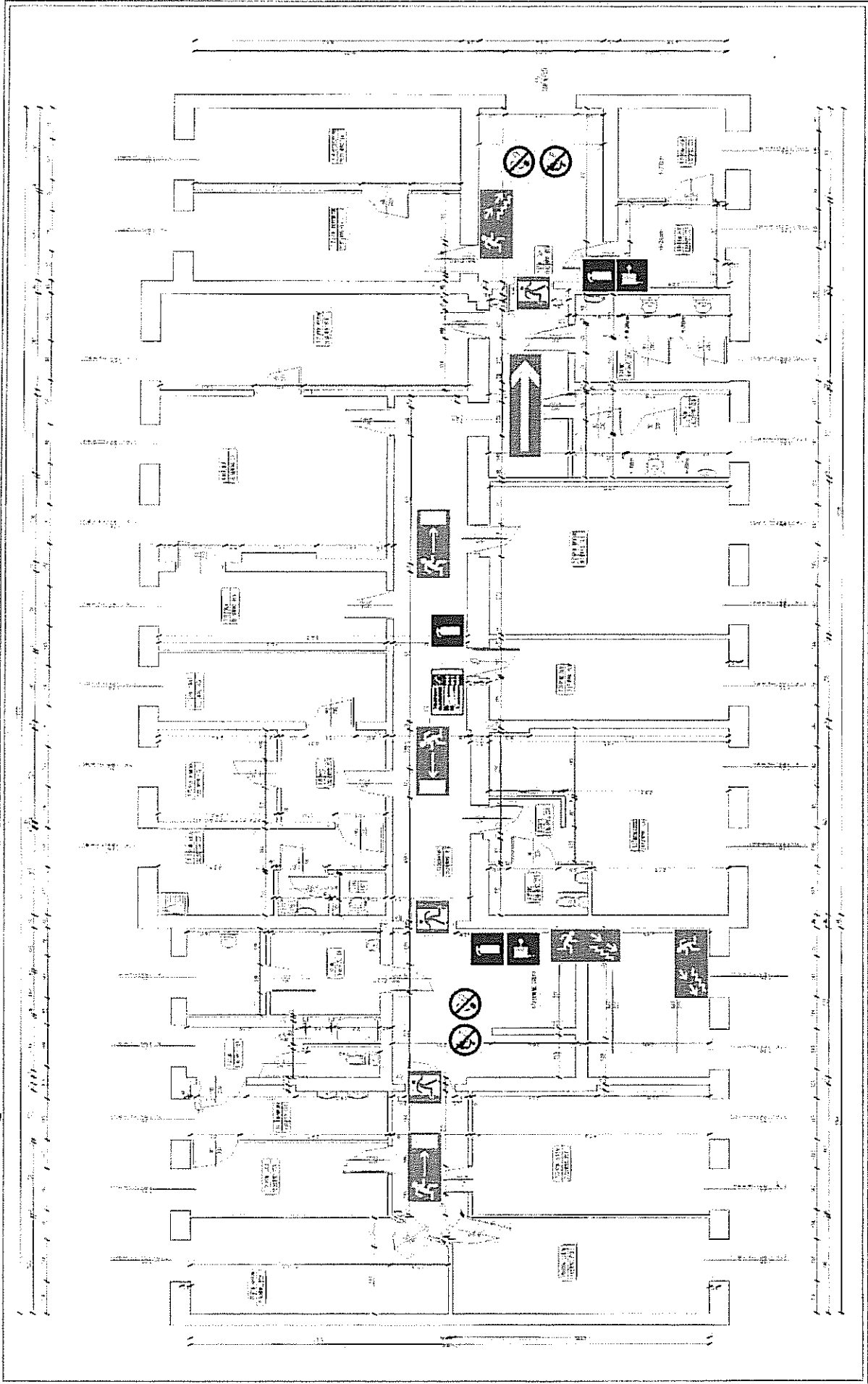
9. ZEZWALAM NA ROZPOCZĘCIE ROBÓT:
.....
(podpis odpowiedzialnego / nej za sprawy ppoż.) (podpis osoby upoważnionej)

10. Pracę zakończono dnia ..... o godz.....

11. Miejsce wykonywania prac i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących spowodować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:
..... Skontrolował: .....
(podpis odbierającego) (imię i nazwisko)

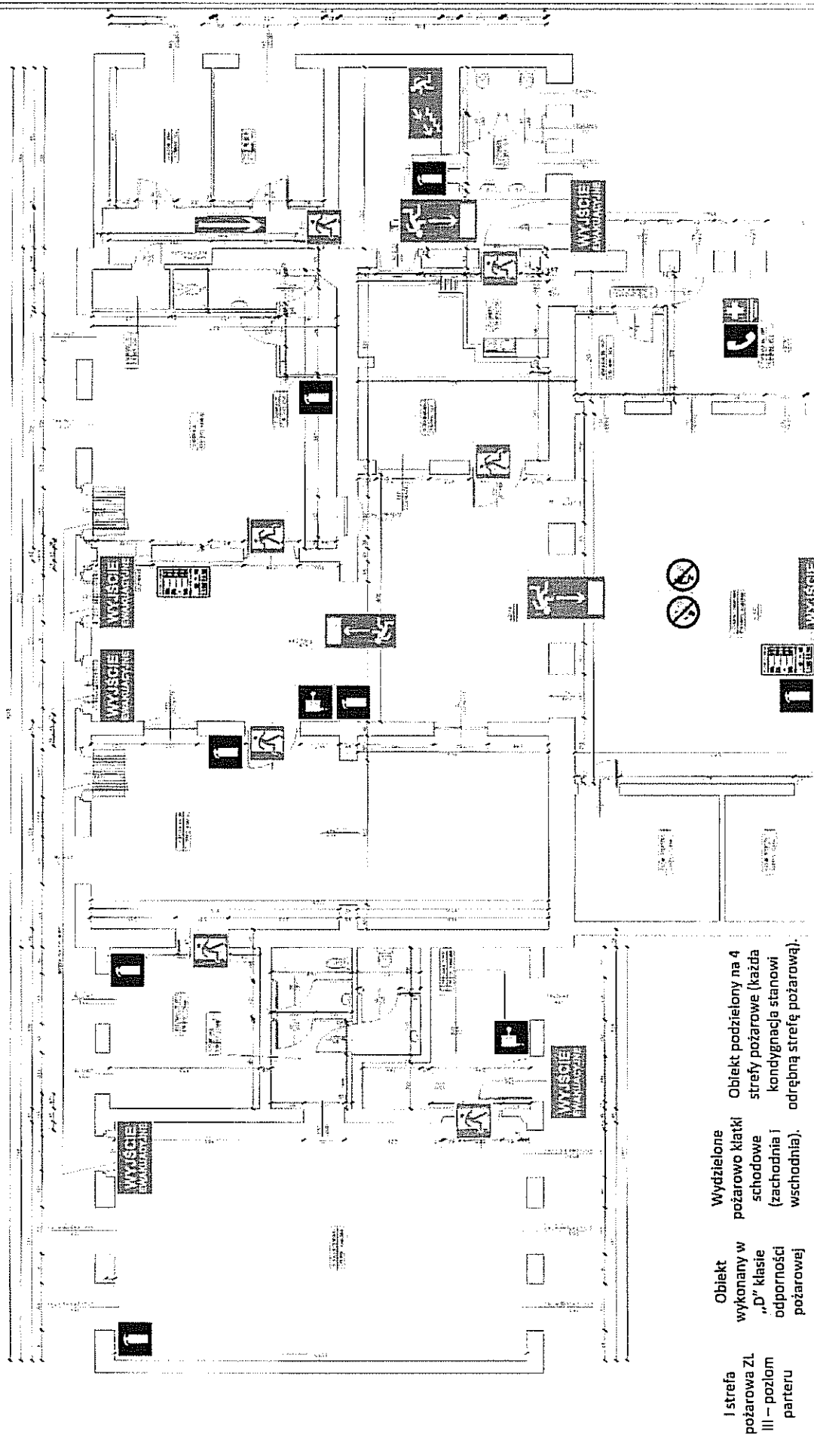
RZUT PIĘTRA 1:50

 Hydrant wewnętrzny z wężećm półsztywnym 25

 Gaśnica proszkowa ABC, masa środka min. 4 kg w tym zaplecze kuchni typ. „F”

RZUT PARTERU 1:50

I strefa
pożarowa ZL
III – poziom
parteru

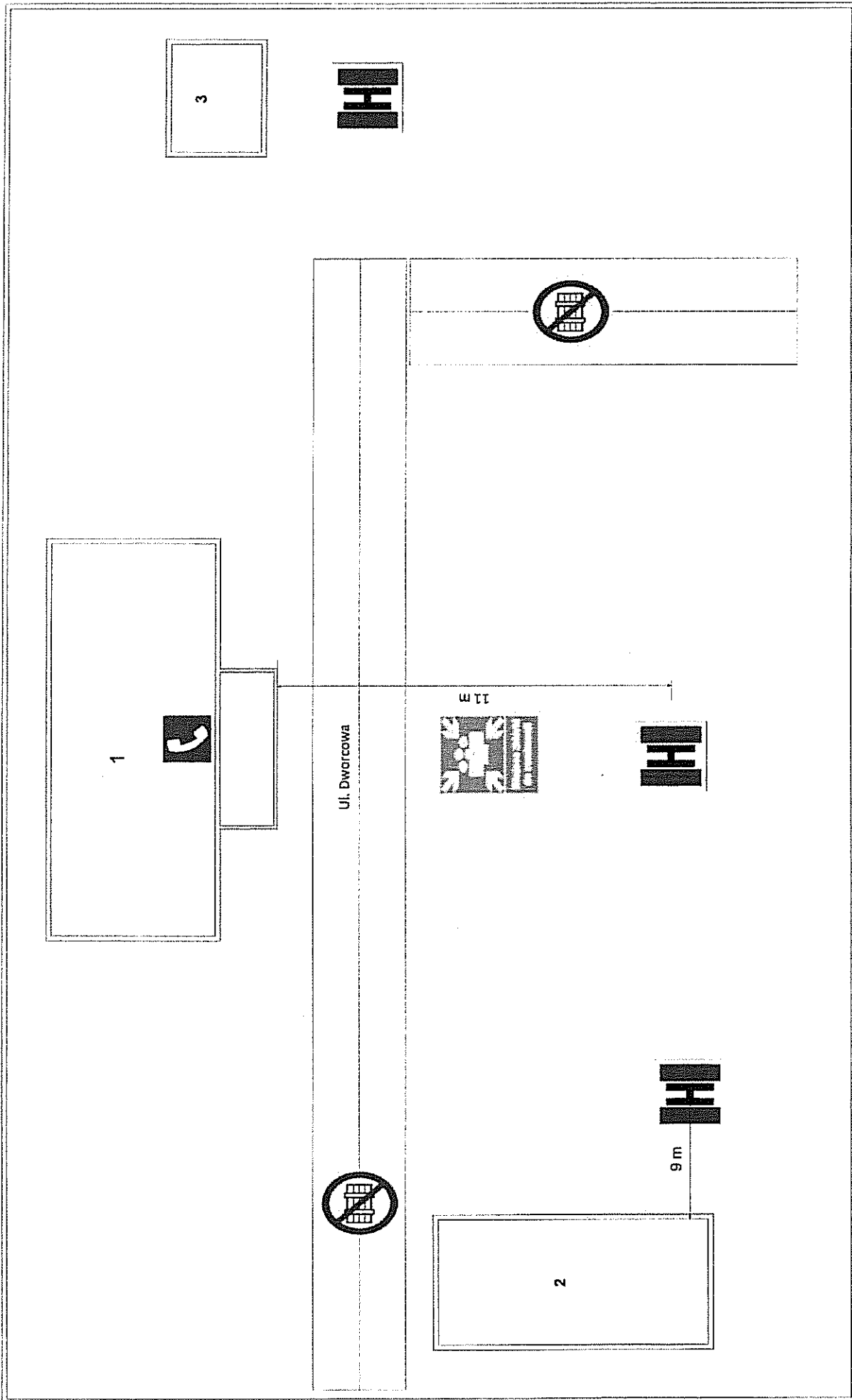
Objekt
wykonany w
„D” klasie
odporności
pożarowej

Wydzielone
pożarowo klatki
schodowe
(zachodnia i
wschodnia).

Objekt podzielony na 4
strefy pożarowe (każda
kondygnacja stanowi
odrębną strefę pożarową).

- Gaśnica proszkowa ABC, masa środka min. 4 kg, w tym zaplecze kuchni typ „F”
- Hydrant wewnętrzny z węzłem półsztywnym 25
- Oznaczenie kierunków ewakuacji

PLAN ZEWNĘTRZNY

- 1- Dworzec kolejowy
- 2- obiekt Poczty Polskiej
- 3- Ekspedycja kolejowa

Hydranty zewnętrzne do celów p.poż. Dł 80

Droga pożarowa - nie zastawiać

